

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

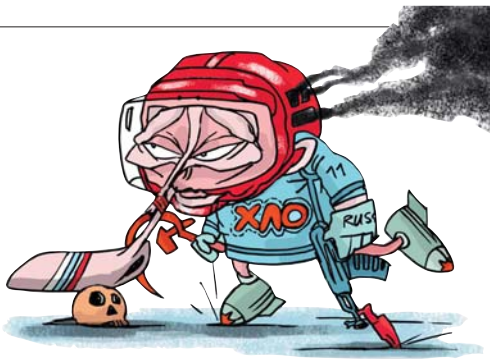

Юні волонтери

Вареники
для нацгвардійців

► СТОР. 8

Резонанс
Російський
солдате,
кидай
рушницю,
іди додому!

► СТОР. 7

Репортаж

Дільничний
прифронтової зони

► СТОР. 5

№ 203 (6457)

СЕРЕДА, 26 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Сильні громади здатні
об'єднати нас

Відчора в Україні стартувала нова програма з підтримки децентралізації — «DOBRE». Вона допоможе громадам поліпшити якість послуг, пожвавити місцеву економіку, боротися з корупцією, а також поліпшити можливості для участі людей у розвитку громад.

Учасниками програми стали 25 громад (ще 50 ОТГ оберуть наступного року): по шість із Тернопільської та Дніпропетровської областей, чотири — з Івано-Франківської, по три — з Миколаївської та Херсонської областей, дві — з Харківської та одна — з Кіровоградської області. Проте не всі з них є об'єднаними територіальними громадами. Частині ще доведеться провести свої перші вибори 11 та 18 грудня поточного року. Підтримку ОТГ надаватиме Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках нової програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE).

► СТОР. 3

Санкції проти РФ
продовжили
ще п'ять країн

П'ять європейських країн, зокрема й Україна, підтримали продовження санкцій ЄС щодо Росії до 15 березня 2017 року. Про це повідомляє прес-служба Верховного представника Європейського Союзу з питань загальної зовнішньої і безпекової політики Федеріки Могеріні, пише DW.

«Країни-кандидатки (на вступ до ЄС) Чорногорія та Албанія, країни Європейської асоціації вільної торгівлі Ліхтенштейн та Норвегія, члени Європейської економічної зони, а також Україна приєднуються до рішення Ради», — йдеться в документі. Могеріні наголосила, що вищезазначені країни забезпечуватимуть заходи, щоб їх національна політика відповідала рішенням Ради ЄС. «Європейський Союз бере до уваги це зобов'язання і вітає його», — наголосила вона.

Рада Євросоюзу у вересні 2016 року ухвалила рішення продовжити до 15 березня 2017 року санкції щодо Росії за дії, як ідеться в документі, що загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України.

► СТОР. 10

Найбільше потрясіння — усвідомити, що небезпечно займатися журналістикою

Х'юг Мінгареллі — посол, Голова Представництва Європейського Союзу в Україні; Вікторія Сьюмар — голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики.

Оксана Романюк — директор громадського об'єднання «Інститут масової інформації», представниця «Репортерів без кордонів» в Україні, експерт Ради Європи (на передньому плані).

Станом на сьогодні, українське законодавство є достатньо прогресивним у захисті вільного слова. «Прийнятні ми не маємо рекомендацій, яких не виконали б у цій галузі. Інша справа — практика у виконанні законодавства», — зауважила голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторія Сьюмар під час Міжнародної конференції «Безпека журналістів в Україні. Припинення безкарності».

Парламентарії пригадала 1999 рік, коли почала працювати журналістом. Саме тоді, каже, активно «закручували гайки» свободі слова: «Той період асоціюється для мене передусім із Георгієм Гонгадзе. Ми разом проводили не одну акцію протесту. Далі — він зник, а потім — знайшли його тіло... Мабуть, це було одне з найбільших потрясінь у моєму житті — усвідомити, як небезпечно займатися своєю професійною діяльністю».

► СТОР. 2

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Найгарячіше —
на околицях Маріуполя

Понад 40 разів бойовики відкривали вогонь на Донбасі по позиціях наших військових. Найбільше обстрілів — на маріупольському напрямку, де противник гатив із зеніток, кулеметів та гранатометів. Поблизу Широкиного обстріли тривали з мінометів калібром 120 мм та 82 мм. Під вогнем опинилася й авдіївська промзона. Окупанти там били з артилерії 122-го калібру та мінометів.

► СТОР. 10

Наближається «застудна» епідемія

На Полтавщині з похолоданням рівень захворюваності на гострі респіраторні інфекції сягнув показників, які значно перевищують характерні для цього періоду року.

Зокрема, за минулий тиждень на ГРІ в області занедужали 7 тисяч 112 осіб. Тож показник захворюваності становив 497 на 110 тисяч населення, що лише на три відсотки нижче епідпорогового (у двох віддалених сільських районах його вже перейдено). Статистика свідчить: таких негативних тенденцій поширення так званих зас-

тудних захворювань у регіоні не спостерігалось понад п'ять років.

Особливо непокоїть фахівців ситуація, коли серед уражених гострими респіраторними інфекціями більшість (65 відсотків) становлять діти. Поки що в області госпіталізовано три відсотки інфікованих. За таких обставин спеціалісти радять застосовувати традиційні засоби профілактики з арсеналу народної медицини і водночас не зволікати зі зверненнями до лікарів, повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.

КОРОТКО

■ У ці дні державних службовців Рівненщини, як це передбачено програмою «Польська допомога», вчать писати заявки для участі у трансграничних проєктах, повідомляє наш власкор Олександр ЮРКОВА.

■ Тридцять ліцензій втратили на Тернопільщині підприємці за продаж неповнолітнім алкоголю та тютюну. Загалом з початку року працівники відділу контролю за обігом та оподаткуванням підакцизних товарів Головного управління ДФС в області провели 358 перевірок суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами. Застосовано фінансових санкцій на суму понад 2,6 млн. гривень, передає наш кореспондент Галина МИКОЛИН.

На осінні шкільні канікули «Укрзалізниця» призначила дев'ять додаткових поїздів (Урядовий портал)

ПОЛІТИКА

Найбільше потрясіння — усвідомити, що небезпечно займатися журналістикою

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У 2010-му В. Сюмар працювала в Інституті масової інформації, де вже професійно займалася захистом прав журналістів. Консьєржі будинку, в якому жила, розповідали, що представники СБУ розпитували, хто і коли насприходить у квартиру В. Сюмар. Хвороба боязні журналістів притаманна всім політикам, переконана законотворець: «Влада завжди вважатиме журналістів занадто критичними, але завдання журналістів залишатися з владою. Тільки це насправді рухає зміни». Саме такий процес відбувається в Україні. Очільники, які прийшли на хвилі Революції Гідності, мають бути уважними в дотриманні

прав людини. Профільний комітет Верховної Ради одразу схвалив декілька змін до законодавства, які серйозно посилили відповідальність за порушення прав журналістів, і за ці зміни проголосували в залі. Однак реально постає проблема з інституційною спроможністю нашої держави на реалізацію правосуддя, адже принцип безкарності породжує насилля проти журналістів. «Нам однозначно потрібні прецеденти покарання, — наголосила В. Сюмар. — Це пріоритет, на якому варто зосередитися. А ми, зі свого боку, намагатимемося максимально контролювати справи, пов'язані з порушенням прав журналістів. Це потріб-

но не тільки фахівцям, а й громадянам, та й самій державі для того, щоб рухатися вперед».

Безперешкодність роботи преси, зауважила Уповноважений Верховної Ради з прав людини Валерія Лутковська, має турбувати не тільки представників цієї професії, а й кожного. Адже від цього залежить об'єктивність і повнота інформації, яку отримують громадяни. Однак нині існують певні виклики, які необхідно долати спільними зусиллями. За словами Омбудсмена, передусім це етичні питання, які знаходяться в площині реагування самих журналістів на порушення з боку колег. Торкнулася В. Лутковська й аспектів

ефективної реакції суду на правопорушення, а також роботи законодавців у цій сфері.

Посол, Голова Представництва ЄС в Україні Х'юг Мінґареллі наголосив на тому, що, виконуючи угоду про асоціацію, Євросоюз повинен ділитися з Україною своїм досвідом. Він зауважив, що тільки протягом кількох останніх місяців у нас сталася низка нападів на журналістів. Звертаючись до учасників конференції, він закликав особливу увагу приділяти представникам преси, які працюють на сході країни. Водночас зауважив: процедура акредитації в зону АТО має розроблятися відповідно до міжнародних стандартів, щоб рівень доступу до

інформації не обмежувався. ЗМІ не можуть бути вільними, якщо вони живуть на субсидію від олігархів, підкреслив Х. Мінґареллі. Ця проблема характерна для багатьох країн світу, але в Україні більшість медіа працюють в умовах, коли їх «власники» впливають на редакційну політику.

За даними Інституту масової інформації, протягом цього року зареєстровано один випадок убивства журналіста, 26 нападів, 77 перешкоджень професійній діяльності і сім випадків цензури. Рада Європи оприлюднила результати свого дослідження «Ризик для журналістів — частина роботи?», звідки випливає: в 47 країнах-членах ЄС 31

відсоток журналістів мали справу із випадками фізичного насилля, 46 — із залякуваннями із застосуванням сили і 69 — із психологічним насиллям. За словами керівника департаменту інформаційного суспільства Директорату інформаційного суспільства та протидії злочинності Головного Директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи Патріка Пеннінкса, торік РЕ створила он-лайн платформу для захисту безпеки журналістів. За цей час зафіксували 218 порушень із 27 країн. Із України надійшло 13 повідомлень про наступ на свободу слова.

Надія СМІАН.

На пропускних пунктах будуть жіночі моніторингові місії

Учора у Верховній Раді відбувся збір жінок-депутатів місцевих рад усіх рівнів, учасниць Національної платформи «Жінки за мир». Народний депутат від фракції «Опозиційний блок» Наталя Королевська (**на знімку третя праворуч**) наголосила: сьогодні особи прекрасної статі вірять у себе, у свою країну, у те, що можуть бути успішними. Вони готові об'єднуватися заради миру і добробуту в Україні. За вісім місяців до платформи вже приєдналися 70 тисяч жінок.

Парламентарій нагадала, що під час попереднього зібрання обговорювався мирний план, підготовлений ініціативною групою «Національний діалог з досягнення миру, взаєморозуміння і соціального благополуччя». «Нам надходять пропозиції для розробки дорожньої карти й

до кінця року презентуємо покрововий план дій», — сказала Наталя Королевська.

Вона повідомила: активістки звернулися до жінок окремих районів Луганської та Донецької областей із пропозицією почати діалог. «Ми упевнені, питань, які сьогодні нас об'єднують — безпека, життєзабезпечення, майбутнє наших дітей, набагато більше, ніж того, що робить нас трішки різними. Почавши жіночий діалог між контрольованою й неконтрольованою частинами України, ми покладемо початок об'єднанню нашої країни», — зазначила народний обранець. Також, розповіла парламентарій, жінки прийняли рішення організувати гуманітарні моніторингові місії на контрольовано-пропускних пунктах. «Ми одержуємо сотні звернень про порушення

прав людини. Тому постаємося спочатку зробити пілотний проект на одному з пунктів. Сьогодні створено ініціативну групу жінок, яка розпочне переговорний процес із правоохоронними органами, Омбудсменом для об'єднання зусиль», — підкреслила вона.

Крім того, на зібранні прийнято звернення до міністра внутрішніх справ, пов'язане з безпекою громадян. Оскільки, як розповіла Наталя Королевська, під час проведення жіночого форуму в Кривому Розі на них напали невідомі люди з погрозами, образами. «Наше завдання демонструвати мир, взаєморозуміння, а не підсилювати градус агресії в суспільстві. Ми віримо, що в нас усе вийде. Ми віримо в Україну, у мудрість наших жінок», — сказала вона.

Також парламентарій вважає, що дуже важливо

зберегти баланс обороноздатності країни й людської безпеки. «Можна скільки завгодно говорити, що немає грошей для підвищення соціальних стандартів. Водночас треба розуміти, що

пенсіонери не в змозі прожити на 1,3 тисячі гривень. Сьогодні національна загроза — це бідність. Без зрозумілого, чіткого плану боротьби з нею, ми ніколи не станемо сильною й успіш-

ною країною», — наголосила народний депутат.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Індустріальні парки: маленька революція для «інвестиційного болота»

Нещодавно Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроекти про внесення змін до розділу XX Перехідних положень Податкового кодексу України (щодо розвитку вітчизняного виробництва шляхом стимулювання залучення інвестицій в реальний сектор економіки через індустріальні парки, реєстр. №2554а-д) та про внесення змін до Митного кодексу України (щодо розвитку вітчизняного виробництва шляхом стимулювання залучення інвестицій в реальний сектор економіки через індустріальні парки, реєстр. №2555а-д), авторами яких є 18 народних депутатів від різних фракцій.

Однак після того, як прем'єр Володимир Гройсман також висловився на підтримку цієї ініціативи, почали луhati заяви, що створення індустріальних парків — це запровадження внутрішніх офшорів та що це призведе до зловживань, які мали місце під час діяльності вільних економічних зон. «Саме тому ми вирішили провести в парламенті відкриту дискусію щодо інструментів індустріальних парків та щодо того, як зробити так, щоб цей визначний у світі інвестиційний механізм успішно працював і в Україні», — сказав під час учорашнього круглого столу на тему: «Індустріальні парки — інструмент регіонального розвитку та економічного зростання» один із ініціаторів цих законопроектів голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та

Секретар Комітету з питань податкової та митної політики Олег Кришин, голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва Віктор Галасюк та голова Комітету з питань податкової та митної політики Ніна Южаніна.

підприємництва Віктор Галасюк.

Відповідаючи на запитання, навіщо індустріальні парки потрібні Україні, голова комітету зазначив, що в нас прямі іноземні інвестиції на душу населення становлять менш як 1,4 тисячі доларів на особу, тоді як у сусідній Польщі та Чехії, відповідно, 5,6 та 10,7 тисячі доларів. Однією з причин цього є непривабливий інвестиційний клімат у нашій державі. Зокрема, за привабливістю податкової системи ми взагалі на 133-му зі 138 місць у світі. В цих умовах саме індустріальні парки як спеціальні промислові території зі спеціальним податковим

режимом можуть забезпечити збільшення інвестицій та розвиток промислового потенціалу. «Критики нам закидають, що індустріальні парки це минуле сторіччя. Але чому ж тоді США у штаті Невада створюють найбільший у світі індустріальний парк площею 43 тисячі гектарів? У ньому розміститься найбільший у світі завод з виробництва літій-іонних акумуляторів для електромобілів «Tesla», у який буде інвестовано до п'яти мільярдів доларів, завод японського Panasonic з інвестиціями у два мільярди доларів та сотні інших виробництв», — коментує В. Галасюк. Він також спростовує заяви опонен-

тів, що створення індустріальних парків не відповідає політиці Євросоюзу, бо коли б це було так, то не було б позитивного досвіду Польщі та Чехії. Так само, вважає він, законопроекти №2554а-д та №2555а-д не призведуть до створення якихось «внутрішніх офшорів», бо офшори — це закордонні компанії-прокладки, в яких ховають прибутки, а індустріальні парки, навпаки, передбачають здійснення профільної виробничої діяльності, легальну зайнятність та середню зарплату у розмірі не менше трьох мінімальних. Тож, на переконання В. Галасюка, якщо й треба говорити про недоліки пропо-

нованих законопроектів, то тільки в контексті того, що пропонується у них норм недостатньо. «Це маленька революція для існуючого «інвестиційного болота», але цього все ще дуже мало порівняно з тим, що пропонують інші, в тому числі сусідні країни», — зазначив парламентарій.

Голова Комітету Верховної Ради з питань податкової та митної політики Ніна Южаніна наголосила: законопроекти містять достатні інструменти контролю, аби не допустити зловживань учасниками індустріальних парків. Зокрема, щоб перекрити можливі лазівки для ухиляння від сплати податків, передбачено, що сума доходів від здійснення господарської діяльності має становити не менше 70 відсотків доходів від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг. Передбачаючи звільнення учасників індустріальних парків від сплати податку на прибуток на перші п'ять років та застосування на наступні п'ять років 50-відсоткової пільги з цього податку, автори законопроекту також передбачили, що в разі виявленого порушення законодавства вони втратять право на цю пільгу та сплачуватимуть податок на прибуток у повному обсязі. «Пропонуються абсолютно конкурентні умови, які нічим не перешкоджають виробництвам, розташованим поряд», — зазначила Н. Южаніна.

Ще один учасник обговорення, заступник голови Комітету з питань промис-

лової політики та підприємства народний депутат Борислав Розенблат вважає, що цей законопроект також дуже важливий у контексті децентралізації, оскільки дає змогу місцевій владі через індустріальні парки створювати нові робочі місця та збільшувати доходи як людей, так і місцевих бюджетів. Цю тезу також підтримав голова підкомітету з питань удосконалення Податкового кодексу в частині загального податкового адміністрування, податкового боргу та спеціальних податкових режимів Комітету з питань податкової та митної політики Олександр Кірш, який наголосив, що, наприклад, Федеральна резервна система США головним своїм завданням вважає не підтримку курсу долара, а зайнятість у країні. «Тому не може бути дискусії, чи потрібні індустріальні парки — маємо дискутувати, як їх створювати та які треба надавати пільги», — переконаний він.

Утім, як зазначив секретар Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва Михайло Хміль, прогрес у питанні створення індустріальних парків очевидний, бо якщо у 2015 році тільки йшлося про їхню необхідність, то нині обговорюються конкретні законопроекти, які мають великі шанси бути схваленими в цілому.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Сильні громади здатні об'єднати країну

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Ці 25 громад — серед лідерів децентралізації. Незважаючи на те, що результати реформи будуть відомі лише згодом, вони вже нині сміливо долучилися до процесу. USAID започаткував цю програму, щоб підтримати їх», — зауважила посол США в Україні Марі Іованович і додала, що програма працюватиме безпосередньо з місцевою владою у процесі її трансформації та підтримуватиме децентралізацію.

За словами Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана, для якого створення сучасної якісної системи місцевого самоврядування є одним із пріоритетів, ми, врешті-решт, маємо створити систему, яка дасть можливість місцевим ініціативам бути впровадженими.

Звертаючись до присутніх на заході представників місцевої влади, він зауважив: «Кожен із вас може говорити про власний досвід того, що відбувається у ваших громадах. Немає сумнівів, що будь-яка реформа, будь-які зміни потребують лідерства. Насправді ваша робота у громадах — це і є демонстрація лідерства, готовність брати на себе відповідальність. І ви ро-

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман, Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Марі Йованович, віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадій Зубко (на передньому плані).

бите це максимально відкрито і якісно».

Прем'єр нагадав, що після старту реформи

громади отримали повноцінну фінансову децентралізацію. «Цифри кажуть про те, що місцеві бюджети порівняно з минулим роком зросли на 34 мільярди гривень, а це майже 50 відсотків. Є й інші інструменти стимулювання регіонального розвитку — Державний фонд регіонального розвитку, субвенція на соціально-економічний розвиток», — сказав він. Наступна позиція, за його словами, —

повноваження: «Усі повноваження, які мали належати органам місцевого самоврядування за принципом субсидіарності, було сконцентровано на центральному рівні. А це корупція, неефективність, погіршення якості послуг і фактично приреченість органів місцевого самоврядування на неуспіх... Те, що відбулося за ці декілька років, може стати гарним прикладом того, як держава передає повно-

важення — земельні, будівельні, з реєстрації бізнесу тощо».

В. Гройсман нагадав, що в перший рік реформи було утворено 159 ОТГ. Згодом ще 25. Нині 184 громади чекають на перші вибори в ОТГ, які відбудуться 11 та 18 грудня. Отже, до кінця року в Україні налічуватиметься вже 368 об'єднаних територіальних громад. «Це лише початок і він є незворотним», — наголосив Прем'єр-міністр.

У свою чергу віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко зауважив: «Нині все у ваших руках. Ви маєте бюджети, повноваження, маєте можливість вибудовувати стратегії. Саме на це й спрямовано проект «DOBRE».

За його словами, об'єднані територіальні громади в рамках програми отримають допомогу на реалізацію конкретних проектів: розробку стратегічних планів ОТГ та містобудівної документації, запровадження електронного урядування в громадах, застосування кращих практик щодо створення центрів надання адмінпослуг, розвиток інфраструктури. «Реформа децентралізації є справді національним проектом. І ми вдячні, що до його підтримки долучилися наші міжнародні партнери, спільно з якими ми реалізуємо багато проектів. Адже реформа децентралізації — це реформа, яка об'єднує і зберігає країну», — наголосив Г. Зубко.

Олена РОМАШКІНА.
Фото Урядового порталу.

дексувати пенсії тим категоріям українців, які отримують менш як 1000 гривень на місяць, передбачити кошти на лічильники обліку газу, води, тепла на кожну квартиру, кошти на заміну котлів селянам, ухвалити низку законопроектів, які дають змогу радикально підвищити доходи державного бюджету. «Інакше голосувати за бюджет ми не будемо», — попередив він. Нагадаємо: під час голосування за проект держбюджету на 2017 рік у першому читанні Радикальна партія не надала жодного голосу.

Прес-служба фракції Радикальної партії Олега Ляшка.

ДОВІДКОВО

Програма «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) — це п'ятирічна програма USAID із загальним бюджетом у 50 мільйонів доларів США. Проект надаватиме підтримку 75 об'єднаним громадам.

Ляшко вимагає забрати два мільярди в ГПУ та віддати фермерам і переселенцям

Лідер Радикальної партії Олег Ляшко оприлюднив прізвище автора скандальної поправки до держбюджету про підвищення зарплати народним депутатам до 36 тисяч гривень. «Україна має знати своїх героїв: автор поправки до бюджету про підвищення вдвічі зарплат депутатам — Олексій Мушак від БПП», — зазначив Ляшко на своїй сторінці у Facebook.

Лідер радикалів переконаний, що зарплати Президенту, міністрам та депутатам мають бути прив'язані до середніх зарплат по Україні та індексуватися відповідно до економічного зростання. В умовах, коли міні-

мальні зарплати українців зростають лише на 160 гривень, піднімати зарплати народним депутатам на 18 тисяч гривень Ляшко вважає аморальним. «Я за те, щоб усі українці, які важко працюють, отримували

гідну зарплату. І коли в нас учителі, лікарі, фермери, будівельники, металурги будуть отримувати по 10—15 тисяч гривень, тоді можна говорити про підвищення зарплати народним депутатам, а поки що — не заслужили», — зазначив Ляшко. Також політика обурило, що в наступному році уряд планує збільшити видатки на Генпрокуратуру на два мільярди гривень та підвищити вдвічі зарплати співробітникам прокура-

тури. «За що?! Я сьогодні подав поправку, щоб зняти два мільярди з ГПУ і спрямувати ці кошти на компенсацію вартості житла переселенцям і на підтримку фермерів», — наголосив народний бранець.

Раніше Ляшко оприлюднив вимоги Радикальної партії до держбюджету. Серед них: залишити спецрежим оподаткування для сільгоспвиробників, відновити держфінансування закладів профтехосвіти, ін-

Акцизні марки: навіщо наступати на граблі попередньої влади?

Асоціації роздрібної торгівлі і виробників підакцизної продукції просять уряд не повертатися до дорогих акцизних марок і не запроваджувати додаткові товарно-транспортні накладні

Одним із позитивних кроків, які було зроблено новою владою у сфері боротьби з посередниками і корупційними схемами в Україні, стало здешевлення акцизних марок. Нагадаємо, ще в 2014 році, порахувавши вартість паперових акцизних марок, Міністерство фінансів запропонувало відмовитися від дорогих, але малоефективних засобів їх захисту — голограм і так званих QR-кодів. І на рівні уряду, і на рівні пропрезидентських сил це рішення було підтримано. В результаті паперові акцизні марки подешевшали в 2—2,5 рази, а споживачі підакцизної продукції отримали змогу шороку економити майже 515 мільйонів гривень — гроші, які раніше йшли не до держбюджету, а до компанії—виробників засобів захисту і посередників. Показово, що після скасування голограм і кодів обсяг нелегальної продукції на алкогольному і тютюновому ринках залишився на старому рівні. Скажімо, за першу половину 2016 року обсяг нелегальної продукції на тютюновому ринку не перевищував 1 відсотка.

Але, на жаль, компанії-посередники продовжують лобіювати старі схеми роботи. В результаті є спроби, по-перше, повернути засоби захисту на паперові акцизні марки. Відповідно, якщо це відбудеться, — вони знову подорожчають. По-друге, з'явиться громіздка система контролю за кожним рухом підакцизного товару. Підприємцям, які торгують алкогольною і тютюною продукцією — а таких по всій Україні майже 200 тисяч, — доведеться по кілька разів на день заповнювати величезні акцизні накладні (по 17 параграфів у кожній). До того ж ці накладні треба буде ще й протягом доби реєструвати у спеціальному Єдиному реєстрі. Будь-які помилки можуть призвести до штрафів чи позбавлення ліцензії.

Нова ініціатива не узгоджується з відповідними нормами законодавства Європейського Союзу. В ЄС існує система відстеження підакцизних товарів, але вона істотно відрізняється від того, що запропоновано в Україні. Скажімо, в ЄС кожен підакцизний товар (наприклад, пляшка вина чи пачка цигарок) має унікальний код, за яким можна визначити місце, дату виробництва, продаж тощо. А в Україні планується лише «груповий» код для товарів певної категорії — що не матиме сенсу.

Європейська система відстеження підакцизної системи суттєво відрізняється від запропонованої в Україні	
ЄС	Україна (проект)
Неповторний код для кожного індивідуального товару	"Груповий" код для всіх товарів з єдиним споживчими характеристиками (EAN)
Інформація надсилається до бази даних автоматично під час сканування штрих-кодів на упаковці	Інформація заноситься юридичною або фізичною особою в ручному режимі
Не потребує додаткової реєстрації (валідації) в державних системах	Потребує підтвердження реєстрації в Єдиному реєстрі
Дає змогу встановити рух кожної одиниці товару	Не має можливості відстежити конкретну одиницю
Час на імплементацію — 5 років	Час на імплементацію — 3 місяці

Виробники і роздрібні мережі проти зайвого адміністративного тиску

Голова асоціації «Укргорілка» Володимир ОСТАПЮК:
— Ми хочемо стратегічно зрозуміти, яку систему держава буде вводити виробників та імпортерів алкоголю і скільки це коштуватиме для бізнесу. Поки що відповіді на це питання ми не отримали. Дуже сумніваємося, що нові акцизні накладні зможуть знизити нелегальний обіг алкоголю. Ця ситуація нагадує історію з товарно-транспортними накладними, бланки яких наші підприємства були змушені до 2013 року купувати в одного держпідприємства (що коштувало приблизно 30 мільйонів гривень шороку). Врешті уряд визнав, що такі речі — це корупція і на рівень контролю за обігом нелегальної продукції це не впливає.

Директор Асоціації «Укртютюн» Валентина ХОМЕНКО:
— **Ці схеми підвищують** корупційні ризики. Наприклад, електронні акцизні накладні по кожному руху товару треба буде вносити вручну. Неважко уявити, скільки помилок виникатиме. А питання притягнення до відповідальності за ці помилки залежатиме від суб'єктивного підходу контролюючих органів. Аналогічно не допоможе і нанесення на акцизні марки додаткового захисного елемента. Як показує статистика, пік незаконної торгівлі тютюною продукцією зафіксовано було в 2013 році, коли на акцизних марках ще були голограми.

Президент Національної організації роздрібної торгівлі (НОРТ) Юрій БОНДАРЄВ:
— Ми проти цієї ініціативи. Вона призведе до додаткових витрат підприємців на нове програмне забезпечення. Це штовхатиме частину підакцизного бізнесу в тінь. Щоб не допустити колапсу ринку, ми закликаємо не повертатись до старих схем, а долучити до вирішення питання експертів підакцизних галузей, з розроблення цифрових технологій, ринків роздрібної торгівлі і логістичних послуг.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

За медичну страховку платитиме роботодавець, за непрацюючих — місцеві бюджети

«Нещодавно в парламенті знову заговорили про запровадження загальнообов'язкового медичного страхування. Тож цікавить, хто буде суб'єктом страхування? Які медичні заклади надаватимуть допомогу і хто платитиме за неї?»

Андрій НЕСТЕРОВ.

Запорізька область.
Голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та пенсійного забезпечення Людмила ДЕНИСОВА

(на знімку):

— Днями комітет запропонував парламенту ухвалити законопроект про загальнообов'язкове соціальне медичне страхування в першому читанні. Документ не передбачає витрат для громадян. За медичну страховку платитиме

роботодавець. За тимчасово непрацюючих — місцеві бюджети, але не із грошей платників податків, а за рахунок перерозподілу спеціальних субвенцій на охорону здоров'я. Приватні підприємці, фрілансери зможуть самостійно вирішувати це питання.

Ситуація в роботодавців нині теж не з кращих. Ми розуміємо, це непопулярний крок. Але з урахуванням того, що відбувається в країні, додавати громадянам ще одну статтю витрат не можна. Так система не працює і залишиться фікцією на папері.

Щоб уникнути спекуляцій, потрібно створити центральний орган влади, який буде зобов'язаний стежити за дотриманням правил гри всіма учасниками: лікарями, державними і приватними страховими організаціями. Цей орган щорічно проводитиме ревізію.

Щорічно список страховиків і лікарень, які можуть працювати на ринку обов'язкового медичного страхування, оновлюватиметься. Роботодавець зможе вибрати будь-яку компанію й укласти з нею договір на рік. У свою чергу страховик укладає договір із лікарнею. Тільки тоді громадянин отримує на руки поліс і в разі необхідності звертається до медичної установи по допомогу. Особа може сама вибрати лікарню, факівця, а також має право змінити страховика.

Якщо громадянин не задоволений послугами медустанови або страхової компанії, то може звернутися до свого роботодавця із проханням переглянути договір.

Сергій МЕЛЬНИК.

ДЕНЬ

У с. Винарівка Ставищенського району на Київщині пенсіонерка Ганна Сергієнко у себе вдома разом із сусідами та учнями місцевої школи організувала плетіння маскувальних сіток для українських бійців. Волонтерська група «Винарівська сіточка» вже відправила на фронт кілька десятків сіток для різних пір року, **повідомляє наш кореспондент Світлана Чорна**

Триколог окупантів з будівлі Харківської адміністрації зняв капітан Грушко

Пам'ятний знак на честь бійців спецпідрозділу «Ягуар» Національної гвардії України урочисто відкрито у Харківській облдержадміністрації. Воїни цього підрозділу, який базується у райцентрі Калинівка на Вінниччині, врятували 8 квітня 2014-го колишню столицю України від сепаратистів так званої Харківської народної республіки (ХНР). На штурм будівлі, в якій засіли прихильники «руського мира», мали йти також інші структури. Чому вони відмовилися це робити, вже мали б з'ясувати правоохоронці.

У зародку придушили «ХНР»

— Ці мужні хлопці в зародку придушили проект так званої Харківської народної республіки, — сказав під час урочистого відкриття меморіальної дошки Президент України Петро Порошенко. — Саме тут, у приміщенні Харківської облдержадміністрації, бійці українського «Ягуара» завдали смертельного удару кремлівському ведмедю-шатуну, який шукав і, на щастя, не зміг знайти нору на Слобожанщині. Петро Порошенко також наголосив, що у нас є свідчення безпосередньої причетності радників і помічників російського президента до проекту дестабілізації ситуації у Харківській області і створення на її території ще однієї так званої республіки, на зразок уже існуючих незаконних ДНР/ЛНР.

Сепаратистів вибили з будинку ОДА протягом двадцяти хвилин. На кожному з поверхів «ягуарівці» затримували тих, хто забарикадувався у будівлі. Загалом таких виявилось 67 осіб. Капітан Артем Грушко вибрався

на дах і зняв звідти російський триколог. Його напередодні почепили нові «господарі». Про те, як усе відбувалося, розповіли учасники штурму.

Застукали зненацька

Якби сепари захопили Харків, не було б уже незалежної України. Там, у Харкові, вона б і закінчилася. Таку думку довелося неодноразово чути від бійців «Ягуара». Підполковник Сергій Крижанівський нині начальник відділення з роботи з особовим складом. У 2014-му очолював одну з груп, яка звільняла будівлю ОДА. Каже, успіх операції забезпечила раптовість її проведення. На їх користь спрацював також фактор часу. На той момент сепаратисти ще не встигли підтягнути у будівлю озброєних бойовиків. Про те, що вони мали з'явитися, свідчили чималі запаси продуктів і медикаментів, які «ягуарівці» бачили на поверхах. Зброя у приміщенні теж була, але переважно холодна. Бійці захопили сепарів зненацька,

За операцію зі звільнення від сепаратистів Харківської ОДА орденами «За мужність» нагороджені: Валентин Бжезицький, Артем Грушко, Валентин Сірак та Олександр Война (зліва направо).

дехто ще спав і тому не міг скористатися навіть тією зброєю, що мав при собі.

— Якщо перед тобою військовий у повній екіпіровці, зі зброєю в руках, то ти сто разів подумаєш, чи йти на нього з ножом чи гвинтівкою, — каже підполковник. — На це я звернув увагу ще тоді, коли ми на вулиці підбралися до центрального входу. Наша група заходила саме таким способом. Ті, хто там стояв і щось вигукував,

при появі озброєних людей розлетілися, як горобці.

Капітан Грушко зі своєю групою, як він каже, очищав останній поверх. Далі вибрався на горище. За його словами, ще знизу помітив на щоглі будинку російський прапор.

— Я ж не міг його не зняти, — каже Артем. — Коли добирався, на горищі побачив наше державне знамено. Я б його встановив на місці знятого російського. Але наш прапор лежав розірваний, брудний...

Старший прапорщик Валентин Бжезицький каже, що діяти у приміщенні завжди складніше, ніж на відкритій місцевості. Особливо тоді, коли ти не знаєш розташування кімнат, не бачив схеми ходів-виходів тощо. За його словами, будь-який постріл, з їхнього чи нашого боку, міг одразу змінити перебіг операції. Це привернуло б увагу, до будинку підтягнулися б прихильники так званої Новоросії, почали б уриватися до приміщення... Старший прапорщик також звертає увагу на те, що раптовість у діях дала можливість успішно провести операцію. Таку, яку не вдалося втілити в Донецьку і Луганську. За словами співрозмовника, затриманих ви-

водили на вулицю. У дворі, розташованому з тильного боку будинку, їх передавали в руки міліції.

Скандал із «Беркутом»

Про те, що разом з «ягуарівцями» звільняти будинок ОДА мали інші підрозділи, бійці дізналися пізніше. На час штурму ні у дворі, ні всередині бійці з Калинівки не бачили представників інших структур. За їхньою інформацією (просять не називати прізвище, коли кажуть ці слова), пліч-о-пліч з ними мали брати участь в операції СБУ, спецназ ЗСУ, «Беркут», «Сокіл», міліція.

— Коли ми закінчили роботу і зібралися всі у внутрішньому дворіку, першим прилетів «Беркут», — розповідає Сергій Крижанівський. — Сталося те, на що ми не сподівалися. Дехто з «беркутівців» почав погрожувати нашим хлопцям. Спочатку прозвучали претензії: «Чого ви сюди прийшли?» Ніби ми не такі само військові, як і вони. Ніби вони не розуміли, що ми виконуємо команду. А потім пішли погрози: «Ми вас звідси не випустимо». Що вони цим хотіли сказати, не можна було зрозуміти.

Квітень 2014-го, «ягуарівці» охороняють звільнену від сепаратистів будівлю ОДА.

Патріотизм на конкурсній основі

На Сумщині провели атестацію дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, де намагаються займатися ще й патріотичним вихованням дітей та підлітків, і дійшли висновку: щодо останнього, немає ні цілеспрямованої роботи, ні навіть чіткого розуміння проблеми. Заступник голови облдержадміністрації Микола Подопрігора вважає: все через те, що не існує відповідної методично-рекомендаційної бази. Тому кожен працює, як вважає за правильне і потрібне. А іноді не робить нічого, бо це — найкращий спосіб уникнути помилок і звинувачень.

Однак святе місце, як відомо, незайнятим не буває, бо природа не терпить порожнечі. Не так давно «Голос України» розповідав про випадок, що трапився на Сумщині: за виховання українських дітей взялися адепти «руського мира». Нинішнього літа у замському таборі на території Охтирського району вони тренували «юних розвідників», яким прищеплювали «об'єктивне уявлення про сучасну Росію».

У Європі, наблизитись до якої ми прагнемо останнім часом, таких проблем уже давно немає. Відомий сумський активіст і волонтер Олександр Такул каже, що у документах більшості західних країн не зафіксовано навіть такого терміна, як «патріотичне виховання». Натомість, у дітей та підлітків виховують громадянську відповідальність та соціальну свідомість. Нам, звичайно, лише такого «просвітництва» сьогодні замало. Потрібна чітка державна політика у сфері ідеології, і слово «патріотизм» для сучасних українців нині не менш важливе, ніж слова «сім'я» та «Батьківщина».

Але поки такої ідеології на загальнодержавному рівні немає, на Сумщині шукають свою дорогу. В області відбулося вже два патріотичні форуми, де представники влади, освітяни та громадські активісти намагалися окреслити коло завдань, які потребують першочергового виконання.

— Як підсумок цих форумів ми вирішили оголосити конкурс патріотичних ідей, — ді-

литься начальник управління молоді та спорту облдержадміністрації Дмитро Лантушенко. — Це можуть бути ідеї в царині військово-патріотичного та духовного виховання, громадянської освіти, сучасного трактування історичних подій та постатей, а також екологічного виховання.

Конкурс проходитиме у два етапи. Перший триватиме до 1 лютого. Члени комісії, до складу якої увійшли і троє наших співрозмовників, прийматимуть авторські ідеї та надаватимуть системності матеріалам, котрі ляжуть в основу методологічних рекомендацій. До початку березня матеріали повністю систематизують і підготують до друку у вигляді окремої збірки. Організатори планують надрукувати посібник накладом 500 екземплярів. Тож директори оздоровчих таборів, закладів відпочинку та осередків позашкільної роботи з дітьми і підлітками отримають можливість виховувати з них патріотів, використовуючи при цьому не нудні та заявлені форми роботи, а сучасні педагогічні практики.

Конкурс на кращі ідеї патріотичного виховання проходитиме на волонтерських засадах. Однак не виключається, що деякі із розробок матимуть і матеріальний зиск. Бо якщо чиясь ідея, яку включають до збірки, комусь сподобається, то можна домовитись із її автором про комерційне використання.

Якими можуть бути новітні підходи у питаннях освіти та патріотичного виховання, розповіли та продемонстрували у сумській громадській організації «Центр розвитку території та соціального маркетингу «Триторія». Мені показали невеличку коробочку із написом «120 перлин Сумщини». Щось схоже на дитячі пазли, але більше — на «Спортлото». Всередині коробки — невеличкі кольорові світлинки прикметних історично-краєзнавчих та архітектурних місць Сумщини. Окрім них, у коробочці стільки ж за кількістю карток із текстом. Перемагає у краєзнавчій грі той, хто швидше і правильніше покладе картки із текстом на картки з ілюстраціями. Щоб не помилитися, треба добре знати історію краю, щоб за описом пам'ятки знайти її зображення.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

Хлопці кажуть, добре, що з ними був командувач (ідеться про тодішнього керівника Нацгвардії, нині він міністр оборони, Степан Полторака, який керував операцією і безпосередньо брав у ній участь разом із тодішнім командувачем Західного оперативного командування, а нині керівником Нацгвардії Юрієм Аллеровим. — Авт.) Скандал міг зайти далеко. Схоже, харківські «беркутяти» очікували іншого розвитку подій. Можливо, тому й не пішли на штурм. Після втручання вищого керівництва «Беркуту» дали команду: «По машинах» і вони залишили територію ОДА. «Ягуарівці» додому повернулися не одразу. Їх залишили ще на деякий час у Харкові. Вони охороняли будинки місцевих СБУ і міліції. І це за умови, що у кожній з названих структур були свої озброєні люди. Частина бійців залишилася вартувати будівлю облдержадміністрації.

Незручно

перед хлопцями

У квітні нинішнього року п'ятеро «ягуарівців» отримали ордени «За мужність» III ступеня. Як зазначено в указі глави держави, «за особисті заслуги у захисті територіальної цілісності Української держави, мужність і високий професіоналізм, виявлені у протидії проявам сепаратизму в Харківській області у квітні 2014 року». Такої нагороди удостоєні полковник Сергій Трофіменко, підполковник Валентин Сірак, капітан Артем Грушко, молодший лейтенант Олександр Война та старший прапорщик Валентин Бжезицький. Дехто з нагороджених зізнався у розмові, що почувається незручно перед побратимами. Кажуть, усі діяли на одному «полі бою». Але начальству видніше.

Заступник командира спецпідрозділу «Ягуар» підполковник Олександр Волох уточнив, що частина його підлеглих нині виконують не менш відповідальні завдання, ніж два роки тому у Харкові. Не складно здогадатися, що ховається за словами «відповідальне завдання». Нацгвардійці з Калинівки перебувають в АТО. Серед них — капітан Грушко, той само, який під час звільнення Харківської ОДА зняв з неї російський прапор, встановлений на щоглі сепарами.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото Василя БАБІЯ.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

П'ять секунд
і п'ять днів Іловайська

У суспільно-літературній вітальні Дніпропетровської облдержадміністрації презентував свою нову книгу письменник і журналіст із Сум Євген Положий. Вона називається «П'ять секунд, п'ять днів» і є продовженням «Іловайська» — як каже її автор, «книги про любов», незважаючи на сувору назву, що стала символом мужності простих воїнів. Любов до Батьківщини, своєї землі, жінки... Друга частина сучасної саги про війну також пронизана цією темою, але ще й почуттям справведливості, що змусило чоловіків залишити свої домівки й коханих. Ці герої — не вигадані й майже всі живуть на Дніпропетровщині: добровольці Віталій Бунчиков, Володимир Мазур, Ігор Павлов, Роман Зіненко, інші учасники тих страшних подій. Не випадково саме Дніпро стало першим містом, мешканців якого Євген Положий вирішив познайомити зі своєю книжкою. Те, про що написано в дилогії, здається вигадкою, покликаною немов пограти на нервах читачів і збурити їхні емоції. Але приголомшливі, здалося б, нереальні історії — не плід уяви автора. Це підтвердив і Віталій Бунчиков, один із головних героїв «П'яти секунд...» Ще не прочитавши книгу, він пояснив землякам, чому «п'ять секунд»: «Є повір'я, про яке мені розповів санітар: якщо поранений дорухає до п'яти, значить — залишиться живий. У мене це вийшло...»

Ну а п'ять днів солдати виходили з Іловайського котла. Є й ще одна часова категорія в цій книжці — вічність. У неї відійшли Влад Ковальов і ще багато-багато побратимів, що їх нині оплакують їхні родини. Дилогію Євгена Положія вже почали перекладати польською та англійською мовами. Книгами зацікавилася українська діаспора в Америці. Наші колишні співвітчизники хочуть представити автора і його твори жителям країни на благодійних зустрічах для того, щоб зібрати гроші на протезування для учасників АТО.

Ольга ПЕРОВА.
Дніпропетровська область.
На знімку: один із героїв книги Ігор Павлов раніше ніколи не давав автографів.
Фото автора.

середжена на ловінні диверсантів. Це ризик для життя та здоров'я. Відомо, наприклад, що понад двохсот жителів міста воюють на боці бойовиків або свого часу чинили опір військам Національної гвардії України. Дільничний офіцер поліції на своїй дільниці проводить бесіди із громадянами в рамках загальнодержавної операції «Візит», звертає увагу на світло у вікні квартири або будинку, які вже кілька місяців чи навіть років стояли порожніми. Зараз, під час АТО, ця лінія роботи — боротьба з тероризмом посилена.

У Трьохізбенці, яка розташована на лінії зіткнення, працює група із чотирьох осіб. Це не тільки дільничні. Групу було створено спеціально для того, щоб вчасно реагувати на скоєні злочини та правопорушення, тому що це особлива ділянка. Але випадку, коли доводилося б застосовувати зброю, останнім часом не було. Андрій Наконечний стверджує, що дільничні працюють зараз у нормальному руслі, за винятком тих людей, які наражають своє життя й здоров'я на небезпеку, перебуваючи в безпосередній близькості від лінії розмежування. Були випадки й викрадення співробітників, щоб вивідати інформацію. Але це траплялося раніше — в 2014 — початку 2015 року.

Попаснянський райвідділ Нацполіції переживає великий дефіцит кадрів. Тільки одних дільничних інспекторів не вистачає п'ять. Проте з початку року злочинів розкрито вдвічі більше, ніж торік. Половину цих злочинів розкрили саме дільничні. У службі залишилися найстійкіші. Звільнялися з різних причин: хтось постріли не міг переносити, за когось батьки заяву приносили, хтось виїхав із родиною. Половина в підрозділі — це молоді чоловіки віком 30 років. І вони стверджують, що, через два роки АТО, цінності в них не змінилися, а ставлення до роботи, до колективу стало більш відповідальним. Хоча кожний дільничний і закріплений за своєю територією, але якщо бачить, що в товариша виникла проблема, намагається прийти на допомогу. Колектив згуртований, а тому «ворог не пройде».

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.
Фото надане автором.

З ризиком
для життя

Начальник відділу превентивної діяльності обласного управління Національної поліції в Луганській області Андрій Наконечний зайвий раз наголошує, що робота дільничного інспектора в прифронтовій зоні відрізняється більшим ризиком для життя. Враховуючи нові методичні рекомендації галузевого міністерства, один дільничний сьогодні обслуговує територію з населенням 7-13 тисяч людей, а раніше — три тисячі.

Одна з вулиць Попасної впирається в селище Новоолександрівка. А це вже «сіра» зона. Згідно з Мінськими угодами ми, українські силовики, там перебувати не можемо. Але звідти до нас приходять люди. Бувають звернення, найчастіше пов'язані з розшуком родичів, які або пропали, або перебувають у полоні в незаконних збройних формувань. Ми допомагаємо, чим можемо. Займаємося розшуком цих осіб, — розповідає старший інспектор поліції капітан Дмитро Воронін.

Так, це правда, що в зоні відчуження стало менше п'яниць і дебоширів. Але тепер увага поліцейського дільничного зо-

тумбочках — травичка була скрізь. Загальною вагою вийшло 17 кг. За цінами чорного ринку це понад півмільйона гривень.

У прифронтовому селі Малорязанцеве дільничний інспектор звернув увагу, що у дворі, де раніше проживала самотня бабуся, раптом з'явилася тепличка. Начебто б і хазяїв немає, і вирощуванням сільськогосподарських культур займатися нікому. Запідозрили гірше. Несподівано прийшли за адресою й у тепличці виявили коноплі, а поруч — сплячого сторожа. У легенду про те, що врожай «сторож» нібито вирощував для себе, бо курить уже 20 років, ніхто не повірив. Дільничний добре знає місцевих жителів, знає, хто чим дихає, тому «родич» самотньої бабусі ніякої довіри не викликав.

На жаль, частина людей використовує «сіру» прифронтову зону для свого брудного підприємництва. Одні грабують залишені без нагляду приміщення, інші викоплюють важкодоступні місця для вирощування наркомістких рослин. Були випадки й пиймання диверсантів у таких місцях.

Дільничний прифронтової зони

Крім своїх звичних посадових обов'язків, в умовах бойових дій йому доводиться виконувати ще низку складних завдань

Інспектор знає,
хто чим дихає

— Цілилися довго й на четвертий раз таки пристрілялися — потрапили в наш відділ, — розповідає начальник сектору дільничних інспекторів Попаснянського районного відділу Нацполіції Руслан Бутко. — Ви запитуете, як ми працюємо в зоні активних бойових дій? Складно. Бойовики стріляють із відстані в кілометр, максимум півтора-два. Якщо «заговорить» 120-мм міномет, то чути дуже голосно. Особливо важко тим, хто живе на краю міста: снаряди падають усього за сто метрів від будинків. А останнім часом почали діставати й будівлі.

Черговий інспектор Попаснянського РВВС Артем Примаєк доповнює:

— Зазвичай після таких обстрілів жителі частіше телефонують до поліції. Комуś пошкодили будинок, когось поранило осколком або виникли якісь побутові проблеми. Ми фіксуємо всю інформацію й за необхідності виїжджаємо на місце, надаємо всіляку допомогу: госпіталізація, огляд місця події тощо. Зараз обстріли бойовики ведуть регулярно, під їхній приціл потрапляють околиці міста, найближчі селища Новозванівка, Новоолександрівка. Буваємо там мало не щодня.

Попасна — прифронтове місто, і життя в ньому відрізняється від інших населених пунктів, розташованих глибоко в тилу. Люди тут живуть у страху, чекаючи великомасштабних бойових дій, які вже пережили в 2014 році. Власне, тут два фронти. Другий — інформаційний, і не менш небезпечний. Використовуючи близькість лінії розмежування, російська пропаганда намагається проникнути в кожну клітинку людського організму, налаштовуючи людей проти української влади, проти її соціальних і громадських інституцій. Наприклад, про українського поліцейського вони ка-

Дільничний інспектор під час обходу.

жуть, що він — ворог населення. Так, для деяких дільничний інспектор справді видається як ворог. Йдеться про тих, хто, користуючись умовами бойових зіткнень, займається протиправними справами.

Прочісуючи район «сірої» зони, і оглядаючи всі кущі та сараї на околицях одного села, поліцейські звернули увагу на будівлю, що заросла бур'яном. Якби не бойові дії, на споруду, яка здавалася покинутою, навряд чи хтось звернув би увагу. Але ситуація була іншою, і дільничний інспектор із колегами поцікавилися тихим місцем. Бур'яном виявилися спеціально посіяні коноплі, а в будинку розташувалася ціла фабрика. Хазяїн виявився стараним «ботаніком»: в одному боці городу в нього дозріває один сорт конопель, в другому — інший і різного часу висадження. Він сам переробляв урожай, упакував його та педантично підписував пакетики, маркував, позначаючи: це — хорошої якості, це — поганой. У наркоділка вилучили все, що сушилося на горищах у будинку, у сараї, на кухні. Під диваном, у шифон'єрі, у

Батальйон «Донбас» змінив місце дислокації

46-й Окремий батальйон спеціального призначення «Донбас-Україна», виконавши із честю свій обов'язок перед країною, повернувся додому, до Харківської області, міста Лозова, у пункт постійної дислокації.

145 днів і ночей, у бойових зіткненнях, під обстрілами всіх видів зброї, бійці тримали оборону біля смт Мар'їнка Донецької області, яка вважається однією із найгарячіших точок зони АТО. Загалом було зафіксовано понад 170 обстрілів, шість штурмових спроб захоплення позицій батальйону.

На жаль, у боях загинуло п'ятеро військовослужбовців. Так само понад 60 поранених (51 людей повернулися в стрій). За кожного нашого бійця вороги заплатили сторицею. За підтвердженими даними, на цій ділянці фронту, у боях з батальйоном «Донбас-Україна» терористи втратили понад 250 убитих, 400 поранених. Знищено 11 одиниць бойової техніки противника.

Батальйон не тільки вистояв, а й показав високий рівень бойової підготовки, героїзму, мужності.

Зараз «Донбас-Україна» іде на відпочинок, провести додому шосту хвилю мобілізованих, навчити хлопців, які прийшли на контракт, провести бойове злагодження й, звичайно ж, знову повернутися на передову — повернутися на нуль, адже війна ще не закінчена.

П'ятий переїзд із початку року, п'ята зміна способу життя, думок і декорацій. Ще вчора наш батальйон тримав позиції біля Мар'їнки під Донецьком, а сьогодні ми виходимо із зони війни в мирне життя. За п'ять місяців протистояння, п'ять місяців, за які не соромно. Тільки біль і смуток від неможливості повернути загиблих друзів, тільки нерозтрачена злість і якесь нудотне відчуття чогось незакінченого, незавершеного...

Юрій ВЕЛИЧКО,
молодший сержант батальйону «Донбас-Україна».
Фото автора.

«Донбас» тимчасово повертається з війни.

Бувають звернення, пов'язані з розшуком родичів, які або пропали, або перебувають у полоні в незаконних збройних формувань

Вистояти допомагає тільки молитва

Одним із перших кроків, зроблених в анексованому Криму росіянами й нинішніми їхніми кримськими ставлениками, став наступ на Українську православну церкву Київського патріархату.

І не випадково. З одного боку, це було своєрідною помстою за підтримку протестувальників і на багатолюдному київському, і на не настільки численному кримському Майдані. Але є й більш глибинний аспект: українська церква на півострові залишилася останнім оплотом кримських українців, тому її всіляко видавлюють із громадського простору Криму, намагаючись позбавити вірян ще й можливості молитися рідною мовою.

Усі ці два з половиною роки керуючий Сімферопольською й Кримською єпархією правлячий архієрей архієпископ Климент (на знімку) намагається Божим словом зберегти хоча б те, що поки ще можна.

Ми зустрілися з ним у Сімферополі. Управління єпархії й Кафедральний собор святих рівноапостольних князя Володимира й княгині Ольги. Кафедральний — сказано занадто гучно. Храм розташований в колишньому будинку колишнього штабу Сімферопольського військового училища. Розмістився він там трохи більше п'ятнадцяти років тому, а до цього богослужіння відбувалися в невеликому актовому залі

гарнізонного будинку офіцерів.

Нині управління єпархії — у судових позовах із кримською владою й бізнесменами, яким сподобалося приміщення практично в центрі Сімферополя й на людному місці поблизу центрального міського ринку.

— Касаційний суд, — каже владика, — проходив у Калузі, його ми прогнозовано програли. Подали апеляцію у Верховний суд Росії, який, з великою часткою ймовірності, ми програємо теж.

Співрозмовник розповідає, що

суди і їхні негативні рішення необхідні для того, щоб вийти надалі на Європейський суд із прав людини.

— Росія ж хоче повернутися в Парламентську асамблею Ради Європи? Але хто її там чекатиме, якщо права, основні права, гарантовані Конституцією, порушуються, порушуються права кримських українців і вірян Київського патріархату в Криму? — підкреслює владика.

Якщо говорити про ситуацію із парафіями УПЦ КП у Криму,

то з лютого 2014 року їх число на півострові зменшилося в рази, з 52 до 9. Причому багато церков, як, приміром, у селі Перевальне Сімферопольського району, були просто захоплені. Місцеві чиновники чіпляються з формальних причин, а то й без них, і до тих храмів, що ще діють.

Водночас, зазначає Климент, кількість парафій Київського патріархату збільшується, причому за рахунок парафій патріархату Московського.

За його словами, це відбувається тому, що люди хочуть молитися, а не слухати політінформацію. «У нас у храмах політики нема, бо ми даємо людям змогу говорити про свої страждання, намагаємося їх утішити молитвою».

З боєм у серці й із мукою на обличчі владика розповідає про те, що всі його звернення до державних органів влади в Київ із проханням посприяти у вирішенні проблем віруючих у Криму не знаходять ніякої підтримки.

— На них просто ніхто не зважає, а я звертався в усі інстанції: і в Мінкультури України, у віданні якого перебуває департамент у справах релігій, і до вже двох прем'єр-міністрів України. Але доручення прем'єрів не виконуються, і таке враження, що все йде в пісок, як вода в пустелі, — вважає владика.

Навіть коли на адміністративному кордоні з Кримом його фактично без пояснення причин у середині жовтня цього року затримали російські прикордонники, ніхто з представників офіційної влади України не зробив жодної заяви з цього приводу. Климент вважає затримання елементом психологічного тиску на нього з боку російських силовиків. Каже, що в такий спосіб йому дають зрозуміти: незабаром можуть узагалі або не випустити, або не пустити в Крим.

Але перебиратися в інший регіон України Климент не буде. «Із Криму я нікуди тікати не збираюся. Я тут народився й виріс, так само, як і кілька поколінь моєї рідні, тому звідси мене можуть вивести або в труні, або в сибірські табори». Запитую, що допомагає вижити й вистояти в умовах пресингу.

— Береже Господь, який послав нам такі випробування. Якби не молитва й не Божа милосердна допомога, не знаю, що було б зі мною, з віруючими. Поки що уповаємо більше на молитву, ніж на реальну допомогу наших українських чиновників, — каже Климент.

«Голос України» стежитиме за ситуацією довкола парафій і управління Сімферопольської й Кримської єпархії УПЦ КП.

Олександр ЗАХАРОВ.

Сімферополь—Київ.

Фото автора.

Знаходять роботу

Працевлаштування учасників антитерористичної операції, надання їм всебічної допомоги у пошуку роботи — сьогодні це один із головних напрямів діяльності служби зайнятості області. Зокрема, для безробітних цієї категорії Старобільський районний центр зайнятості проводить дні відкритих дверей, семінари, зустрічі з роботодавцями, ярмарки вакансій. Нещодавно спільно з громадською організацією «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмуючих подій» тут відбувся психологічний тренінг, під час якого колишні військовослужбовці вчилися керувати своїми емоціями, конструктивно вирішувати конфлікти. Варто зазначити, що результатом роботи товариства є працевлаштування вісьмох осіб, а двоє військовослужбовців отримали одноразову допомогу для відкриття власної справи.

Організатори ярмарку вакансій, проведеного Станично-Луганським районним центром зайнятості, мали за мету розв'язати кадрову проблему комунальних підприємств районного центру. Результатом проведення заходу такого формату стало працевлаштування 17 осіб за професіями оператор котельні, кочегар-опалювач та інші на комунальному підприємстві «Теплосервіс Станично-Луганського району».

Учасники АТО та їхні сім'ї охоплені також увагою і соціальних служб. Нині на обліку в органах соціального захисту населення області перебуває 4090 учасників бойових дій, 14 інвалідів війни, інвалідність яких пов'язана з проходженням військової служби на території проведення АТО, та 36 членів сімей загиблих військовослужбовців. Центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області постійно здійснюється соціальне інспектування щодо військовослужбовців та членів їхніх сімей для надання соціального супроводу. Нині проведено оцінку потреб 105 сімей учасників АТО, в яких виховується 121 дитина. 94 сім'ї вже отримали психологічну допомогу, дві поставлено на квартирний облік, три отримали земельну ділянку, 39 родинам надано гуманітарну, а семи — матеріальну допомогу. Для психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників антитерористичної операції та забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним

лікуванням у 2016 році Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції уклала договори з 12 реабілітаційними установами України. На цей час послуги з психологічної реабілітації отримали 45 осіб, 42 учасники АТО поправили своє здоров'я у санаторіях країни. З 664 дітей учасників антитерористичної операції, які проживають в області, оздоровилися та відпочили 466, а з 11 дітей загиблих учасників АТО — сім.

Також за рахунок коштів, виділених із місцевих бюджетів, ветеранам, учасникам бойових дій, учасникам антитерористичної операції та людям з інвалідністю надається медичне обслуговування, безплатне забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення. Соціальні служби переконують, що проведенням щорічного медичного обстеження та диспансеризацією із залученням необхідних спеціалістів охоплені всі ветерани, учасники бойових дій, учасники антитерористичної операції. Обстеження проводяться в міських і районних лікарнях, а у разі необхідності залучаються й обласні фахівці.

Павло ВОРОНЦОВ.

Луганська область.

Реабілітовують сімейними парами

На Прикарпатті в монастирі сестер Пресвятої Родини села Гошів Долинського району реабілітовувались бійці АТО та їхні дружини. У тижневому заїзді взяли участь 10 сімейних пар. Щодня відбувалися зустрічі із психологами та психотерапевтами, священниками та капеланами, які застосовували різні методики для стабілізації емоційної сфери, заспокоєння, соціалізації тощо.

Для дружин військових реабілітація була також важливою, повідомили у прес-службі Івано-Франківської Архiepархії УГКЦ. Адже чоловіки, які повертаються з війни, змінюються, і завданням дружини є розуміти це, зважати на це та бути надійною підтримкою.

Період перебування був насичений також іншими заходами, зокрема походом на Ясну гору до чудотворної ікони Матері Божої, екскурсією територією монастиря. Також відбувся концерт сучасної християнської та народної музи-

ки у виконанні священничого музичного гурту з міста Долини.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Виділяють землю

Головне управління Державної служби України з питань геодезії, картографії і кадастру в Одеській області від учасників АТО й членів їхніх родин отримало понад три тисячі заяв на виділення земельних ділянок. За даними Держгеокадастру, бійцям уже надали 2 тисячі 195 дозволів на розроблення проектів землеустроювання для відведення земель загальною площею більш як три тисячі гектарів для ведення особистого селянського господарства та садівництва.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

***

У Сумському районі учасники АТО одержать понад 900 земельних ділянок для ведення городництва та садівництва. Показово, що наділи розташовані неподалік обласного центру — на територіях Низівської селищної ради, Старосільської та Стецьківської сільрад.

Загалом для захисників Вітчизни зарезервували 131 га землі. Нині виконують топографо-геодезійну зйомку масивів та роблять їх детальні плани. Гроші на виготовлення землепорядкової документації у сумі 437 тис. грн. виділила Сумська міськрада. Всі підготовчі роботи мають завершити до кінця грудня.

Володимир ЧЕРНОВ.

Суми.

Вручають соціальні картки

У Тернополі учасникам АТО вручили 100 соціальних карток. Вони матимуть знижки в мережі однієї із заправок, у магазинах побутової техніки, мережі аптек. Проект волонтерський. Передбачається, що з часом знижки можуть надавати й інші торговельні мережі. Картки ім'єнні. Ними можуть користуватися лише учасники АТО та члени їхніх сімей. Про це подбала громадська спілка «Об'єднані учасники АТО «Українці — разом!».

Людмила НАКОНЕЧНА.

Тернопільська область.

Економія на «комуналці»

«Я учасник бойових дій, проживаю з непрацездатною дружиною та дітьми. Чи надається пільга на оплату комунальних послуг членам моєї сім'ї? Чи продовжування витрат на оплату житлово-комунальних послуг до закінчення опалювального періоду, якщо в 2016-му моя дружина продала квартиру (субсидія оформлялася в цьому році)».

Учасникам бойових дій відповідно до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» гарантується 75-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання. Пільги щодо плати за житло, комунальні послуги надаються учасникам бойових дій та членам їхніх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю. Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 75-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю).

Продаж нерухомості одним із членів сім'ї не є підставою для припинення надання раніше призначеної субсидії. Проте дохід від продажу квартири має бути задекларований в наступному році та враховуватиметься при розрахунку розміру субсидії на наступний період.

Наталя ТИТАРЕНКО, юрист.

«У нас усе йде в одному
мінорному ритмі»

Один із читачів «Голосу України», котрий нині мешкає на окупованій території, повідомив нам, що луганські терористи схопили й тримають за ґратами декількох молодих хлопців—убо-лівальників луганської «Зорі». Один із затриманих — дев'ятнадцятирічний Владислав Овчаренко. Це саме він був у майці ультрас «чорно-білих» (ФК «Зоря») на знімку, який опублікував «Голос України» в №169 (6423) від 7.09.2016 р. У День незалежності України хлопці організували фотосесію з українським прапором у центрі окупованого Луганська.

Батькам Владислава в «правоохоронних органах «ЛНР» заявили, що хлопця затримано на 48 годин для з'ясування обставин. Він звинувачується у «зраді республіці» і «шпигунстві». Пізніше рідним парубка повідомили, що Владислава затримано тепер уже на два місяці «на час слідства».

Як стало відомо журналістам сайту Informator.media, Влад вів блог у Twitter — «Луганська Хунта», а незадовго до арешту розмістив на сайті відомого видання «Bild» свій лист. У посланні хлопець змальовує життя в окупованому місті. Наводимо деякі уривки з листа Владислава:

«Із приходом «народної» республіки моє життя і життя близьких перетворилося на кошмар. Ми втратили багатьох друзів і знайомих, деякі просто втекли від війни, а деякі загинули на війні з окупантами. Ми повністю втратили зв'язок із цивілізацією, відсутня банківська система, відсутня поштова служба...

Із приходом «ЛНР» для нас почалася цілковита й безпросвітна темрява. Безробіття, божевільні податки й озброєні бандити на вулицях... Також у цей список можу вписати момент, коли нам вручили рахунки за комунальні тарифи. Рахунки з божевільними цифрами. Ніколи не маючи заборгованостей із комунальних тарифів, ми отримали чималий борг...

Найгірше, що довелося мені вже пережити, — це потрапляння на «підвал» до місцевих бойовиків. А що сталося найкаращого, навіть і сказати не можу, тому що в нас все йде в одному мінорному ритмі.

Керівникам «республіки» абсолютно пливати на людей. Вони набивають собі кишені як тільки можна. Ось приклад: дружина глави луганської республіки володіє мережею супермаркетів «Народний» («віджати» магазини мережі «АТБ». — **Прим. ред.**). Усі продукти, які є в наявності тут, привезено гуманітарними конвоями з Росії. Тобто гуманітарна допомога, призначена для людей, продається за гроші...

Головною проблемою в цей момент є відсутність фінансів. Роботи в Луганську так само немає, а якщо і є, то потрібно працювати по 13—15 годин на день, як рабам, за 3000—5000 рублів (1200—2000 гривень. — **Прим. ред.**) на місяць. Якісні продукти харчування також дуже мало. Те, що привозять із Росії, навіть їсти не можна. Одна надія на контрабандні продукти з України.

Якщо казати про безпеку, то в «республіці» її немає. У Луганську з настанням темряви страшно вийти на вулицю. На вулицях дуже багато п'яних і неконтрольованих ополченців та інших бойовиків. Поліція ніяк не реагує на цих хлопців. Виходячи на вулицю, ми не впевнені, що повернемося додому...

За словами бойовиків, хлопцеві «загрожує ув'язнення строком від 12 до 15 років». Про місце утримання онаяк батькам відмовилися повідомити, зв'язатися із сином також не дозволяють.

Народний депутат, уповноважений Президента України з мирного врегулювання конфлікту в Донецькій і Луганській областях Ірина Геращенко заявила, що питання про затриманих за звинуваченням у «шпигунстві» вболівальників луганської «Зорі» буде обов'язково порушено на Мінських переговорах.

Влад СЕМЕНЧУК.

Не знаю, чи дочекаюся суду в Гаазі, але впевнена: путінська авантюра не мине безкарно

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ, КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

Чи існує «стандарт російської людини» і який «стандарт держави»? Продовжують обговорювати росіяни на публічних заходах. Звичайно, існує! Безперечно, це насамперед народ, об'єднаний своєю культурою й загальноприйнятою культурою — з любов'ю до своєї країни, без ненависті до чужої й переваги над усіма... І поки серед росіян є люди, що розуміють, приймають це, у світу є надія, що в Росії є майбутнє. З людськими стандартами.

Андрій ГРОНСЬКИЙ
(Новосибірськ,
психотерапевт,
викладач психології):

— До третього річниця київського Майдану

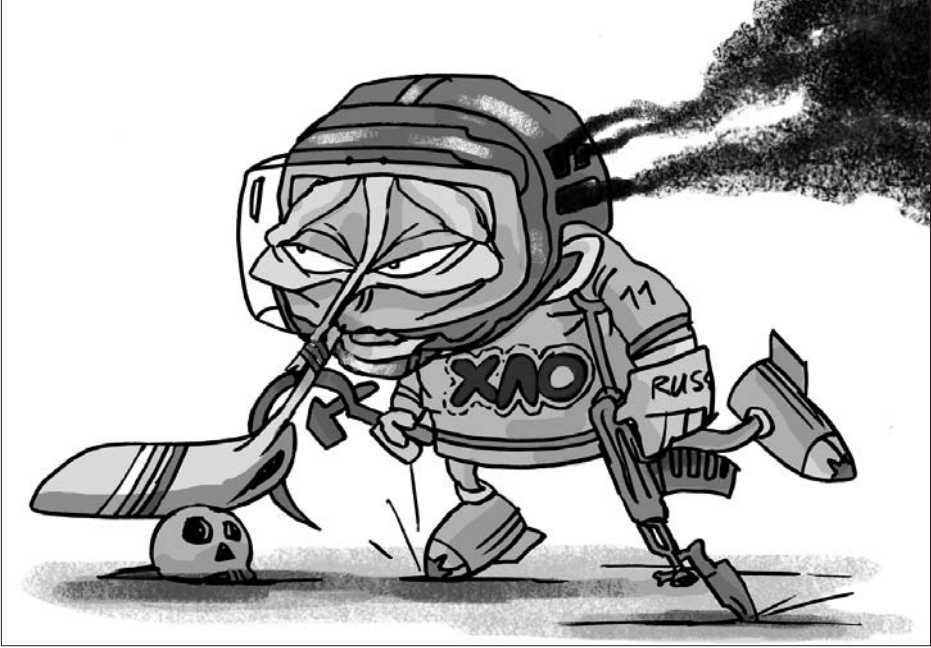
Незабаром мине третій рік від початку Євромайдану в Києві. Хоч як це парадоксально, але київський Майдан і події, що йшли за ним, не тільки радикально змінили вигляд України й вектор її розвитку, а й вигляд Росії. Не можу з упевненістю говорити за Україну, але що стосується Росії, то ми, росіяни, нині живемо зовсім в іншій країні, ніж та, яка вона була ще на початку 2014-го, а тим паче в 2011—2012 роках.

І знову-таки, хоч би яким парадоксальним це здавалося, але події, що відбуваються в іншій країні, спричинили надзвичайно сильний емоційний відгук у росіян, які ідентифікували себе з демократичними та антиавторитарними цінностями. Із цього приводу один мій товариш іронічно зауважив: «Чи не є ми більшими українцями, ніж самі українці?». Утім, це цілком пояснено. Після фальсифікації виборів 2012 року й розгрому протестного руху для демократично налаштованої інтелігенції України стала символом свободи, прикладом того, що народ може виявляти свою волю у відстоюванні своїх прав і гідності. Це вселяло надію, що цей приклад наслідує й народ Росії. Але, як ми знаємо, цього не сталося.

Те, що відбулося навесні 2014 року й пізніше, я б назвав травмою, яка порушила відносини між раніше братніми народами й залишила рану в серцях людей. Чому для багатьох російсько-український конфлікт озвався таким боєм? Адже міжнаціональні конфлікти й військова експансія аж ніяк не новина в історії. Можна згадати приклади Афганістану, Грузії або нинішній стан справ у Сирії. Гадаю, для цього є кілька причин. По-перше, це близькі родинні зв'язки між українцями й росіянами, що відноситься й особисто до мене, — мій батько, українець за національністю, народився й виріс у центральній Україні. По-друге, видима несправедливість того, що відбувається, яка не має жодного раціонального обґрунтування, що видно кожній людині з незатуманеним поглядом. По-третє, для демократичної частини російської інтелігенції процеси, які було запущено у зв'язку з воєнними діями Росії, означали катастрофу надій на близькі сприятливі перетворення у власній країні.

Те, що відбувається нині в міждержавних відносинах Росії та України, у самій Росії й у світі, не вселяє особливого оптимізму. Але, з другого боку,

мене тішить, що, незважаючи на всі драматичні й трагічні події, що відбувається, на міжлюдському рівні зберігаються дружні й професійні відносини між громадянами наших країн. Хоча в Україні нині є свої

об'єктивні труднощі й, гадаю, що не все так гладко відбувається із правовими реформами, хотілося б побажати українцям і далі рухатися в напрямку незалежності й побудови правового суспільства. Що стосується відносин між Україною й Росією, то в історії не раз траплялися періоди темних часів, і мені хочеться вірити, що й ця темна смуга мине.

Михайло НІЗЯЄВ
(із Москви, Нью-Йорк,
шахіст):

— Я дуже люблю Україну й Київ, хоча був у столиці лише сім годин і дуже давно. Ще в школі дуже любив історію та її початок. Історія Київської Русі мене одразу захопила й не відпускає досі. З нею я знайомився не тільки за літописами, а й із мистецтва...

Мій улюблений, на жаль, уже покійний, дідусь — правнук відомого російського судновласника Мілютіна і син денікінського капітана, якимось приніс книжку «Подвиги Святослава» (автора не пам'ятаю). Його улюблена опера «Князь Ігор» доповнила мої знання про Київську Русь. Так почалася моя любов до України й не закінчиться, поки живий я.

Коли мені було 11 років, випадково наштотхнувся на «Голос Америки». Я порівняв з тим, що чув удома на кухні. Ось відтоді радянські змі перестали для мене існувати. Але тоді стільки докорів було від мам. «Мене посадять через тебе», — казала вона. З того часу мало що змінилося.

Те, що коїться останні два роки, — це марення, божевілья, задзеркаля Я навіть подумати не міг, що серед росіян буде стільки агресії до українців. ...Нині я з ватниками не спілкуюся. Переконувати їх ні до чого. Дуже здивувався, що для людей, яким учора україн-

ці були брати, сьогодні раптом стали «укропи», «фашисти», «хохли» (останнє особливо ненавиджу!) Сподіваюся, що в росіян це затьмарення мине, час уже б перестати бути рабами зомбоящика. Пам'ятаєте, доктор Геббельс казав: дайте мені змі і я з будь-якої нації зроблю стадо свиней. Більшість росіян — це люди, зомбовані Кисельовим, Соловйовим та іже з ними. Додайте до цього комплекс «великої нації». Але я ніколи не розумів, чим вона велика. Хіба що балетом і радянським хокеєм.

Українці, менше розраховуйте на Захід, на жаль, але на

можна розслабитися, не стежити за словами. Приходячи в будь-який дім, ми вдихаємося і вслухуємося, що тут можна говорити, а що під суворою заборонаю. Звичайно, ми намагаємося створити для себе групи спілкування, формальні і неформальні, де можна дихати вільно. Принаймні в Москві їх безліч. Такий «клуб», відомий усьому світу, — «Немцов міст». Ми не підємо від «нашого Борі» поки можемо триматися.

Нині прийшла стадія ненависті і страху. Ці сильні почуття поглиблюються тим, що ніхто не знає, чого чекати. Щось я останнім часом рідко чую слово «стабільність». По-моєму, воно звучить знушенням. Щоправда, я не дивлюся телевизор. Народ завзято пручається усвідомленню злочинів: «Що завгодно, тільки не розповідайте нам про причини й наслідки». Слава богу, є Америка і «внутрішні вороги» для націоналізації страху й агресії.

Дехто вимагає продовження кривавого «банкету» на будь-якій території. Ймовірно, вони думають повернути безумство від тієї першої пролитості крові.

До війни (боже, як це звучить!) я знала, що хтось нудьгує по СРСР, але це було не так важливо тоді. Хто ж знав?!

У 14-му році я без пояснень могла зрозуміти, хто зі знайомих буде за війну, щоправда, таких

виявилось набагато більше. Ми всі різко замовчали на ці теми. Бажання бути разом пропало. Після серпня 14-го, після Іловайська усмішки часом стали здаватися гримасами. Коли я думаю про війну, в очах стоять кадри проходу полонених у Донецьку.

Я ніколи не зможу ставитися до цих людей як колись.

Напевно, вийшла страшна картинка, її не надто видно на перший погляд, якщо прийти, приміром, до Москви. Я часто чую: «Не хочу влізати в це», «Не займаюся політикою», «У мене досить своїх інтересів». Але ви б послушали, як вони часом вибухають на політичні теми!

Так, хтось судомно намагається нічого не знати, але я не бачила людини без тривоги за майбутнє. Хтось тривожиться про здоров'я, хтось про роботу, у когось кредити, хтось із жахом дивиться на цінники. І всі бояться говорити про те, що буде після 18-го року. Я, до речі, теж не ризикну про це.

Я не знаю, чи дочекаюся суду в Гаазі, але я вже точно знаю, що авантюра російського суспільства не минула безкарно. Напруження зростає з кожним днем, і воно вже не може не рвонути.

Дуже вдячна українцям, які розуміють, як важко нині в Росії нормальним людям. І ми теж почуваємося в окупації власною владою.

Величезна подяка тим українцям, хто спілкується зі мною в соцмережах, хто приймає мене в Одесі й у Києві як друга.

У вас вистачає великодушності зрозуміти нас, тих, хто виявився громадянином країни-агресора. Це значить, ви сильніші духом і ви переможете. У себе ми вже не віримо, а більше ми віримо у вас.

Підготувала
Наталія ЯРЕМЕНКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У Дніпропетровській області під час передачі хабара затримали заступницю начальника Каменської податкової інспекції ГУ ДФС. Вона за винагороду в 40 тис. грн. зменшила суму штрафних санкцій з 680 тисяч гривень до 65 тис. та передала громадянці копію рішення, яке підтверджує цей факт, *повідомляє наш власкор Олена Чернявська*

Ада РОГОВЦЕВА допомогла зібрати кошти для хворої дитини. У Сумському обласному театрі імені Щепкіна уславлена акторка зіграла фрагменти кількох п'єс. Гроші, виручені від продажу квитків, підуть на лікування хворої дівчинки із Кролевця. Загалом зібрано майже 40 тис. грн., *передає наш власкор Володимир Чернов*

Гідно захищають свою Батьківщину

Двадцять чоловіків із Петрівського району відслужили в зоні проведення АТО в 17-му окремому мотопіхотному батальйоні Збройних Сил України, створеному як 17-й батальйон територіальної оборони з мешканців Кіровоградської області. Троє з них нагороджені орденом «За мужність» III ступеня, один — медаллю «Захисник Вітчизни». Батальйон ніс службу на 58 блокпостах. Пройшов загалом майже 2800 кілометрів, а сумарний пробіг техніки — чотири мільйони кілометрів.

Нині на службі перебувають п'ять петрівців — двоє з першої хвилі мобілізації, троє — з четвертої.

Земляки постійно підтримували своїх захисників. Особливо активно допомагала волонтер Алла Горністова, яка приїздила в батальйон багато разів, привозила продукти, одяг, обмундирування, будівельні матеріали, медикаменти, дитячі листівки, які були оберегами для військовослужбовців.

Напередодні Дня захисника України та свята українського козацтва в районі побував комбат 17-го батальйону полковник Олександр Щербина. Він подякував за допомогу і підтримку та за вірних військовій присязі воїнів. А також підкреслив, що петрівці дуже дружні і, перебуваючи в зоні бойових

дій, завжди тримаються пліч-о-пліч. Під час відзначення самого свята голова Петрівської РДА Сергій Завалій та голова районної ради Тамара Сакара вручили учаснику АТО, командирі взводу 17-го батальйону, капітану Сергію Савченку ключі від капітально відремонтованого автомобіля, який продовжить свою службу нашим військовим на сході України.

Олександр ДОГА.
Кіровоградська область.

На знімку: під час зустрічі Олександра Щербини з добровільними помічниками в Петровому.

Фото надане автором.

ФОТОФАКТ

Президент Петро Порошенко представив колективу нового начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України генерал-майора Василя Бурбу. 38-річний військовий закінчив Національну академію Служби безпеки України за спеціальністю юрист. Тривалий час працював у Службі безпеки України. Є учасником бойових дій (АТО). Указом Президента України від 15 жовтня 2016 року призначений начальником Головного управління розвідки Міністерства оборони України.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Генерал, ідучи з посади, покритикував реформу поліції

Заявивши про свою відставку з посади, керівник ГУ Національної поліції в Запорізькій області Віктор Ольховський підкреслив, що виконав обіцянку, яку дав під час призначення: пропрацювати 1,5–2 роки, налагодити справу і піти. Генерал-майор, який перебував на посаді з березня 2014 року, розповів, що відповідний рапорт він написав ще пізніше, і ось на нього нарешті відреагувало керівництво.

Тепер уже колишній очільник запорізької поліції спростував, що його відставка пов'язана з пропозицією Генпрокурора Юрія Луценка перейти в його відомство. Нагадаємо, що минулого четверга останній представив у Запоріжжі нового прокурора області Валерія Романова.

Під час свого прощального брифінгу Віктор Ольховський висловив досить жорсткі критичні зауваження на адресу керівництва Нацполіції: «На жаль, усі ті реформи, які

відбуваються сьогодні, більше нагадують піар-акції. Ми беремо окремий підрозділ, у цьому випадку патрульну службу, і починаємо по всій країні вводити цю патрульну службу, видаючи це за повне реформування нашої системи».

Генерал наголосив на неможливості ефективної кадрової роботи у відомстві: «Мені б дуже хотілося, щоб держава, після того як вона зрозуміє, що дешева поліція дорого коштує народові, забезпе-

чила певний соціальний пакет, нормальну зарплату, яка дала б змогу нам набирати і залишати тих людей, які справді приходять служити народу, а не вирішувати якісь свої проблеми».

Водночас місцеві ЗМІ називають відставку переходом на підвищення до Києва і не виключають навіть призначення Віктора Ольховського заступником керівника одного із центральних відомств. У всякому разі на прощальному фото біля приміщення запорізького главку позувало все керівництво силових структур області на чолі з головою ОДА Костянтином Брилем.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Вареники для нацгвардійців

Учні Голубівської загальноосвітньої школи Кременського району організували шкільний осінній ярмарок, на який запросили військовослужбовців 2-ї Галицької бригади, які виконують службово-бойові завдання у зоні проведення АТО.

За допомогою батьків діти приготували на продаж вареники, салати, різноманітну випічку й

торт. Крім цього, підготували ще й невеликий концерт, який показали військовослужбовцям пе-

ред початком ярмарку. «Розігрівом» стали й спортивні ігри. Нацгвардійці змагалися зі школярами і їхніми батьками в перетягуванні каната та в інших конкурсах. Перемогла дружба.

«Ми завчасно домовилися з керівництвом школи про участь в осінньому ярмарку. Діти серйозно приготувалися до цього заходу. Головне, що завдяки нам дівчата отримала невелике свято і позитивні емоції», — поділилася своїми враженнями підполковник Ростислав Вовк.

Військовослужбовці Національної гвардії із задоволенням скуштували домашні страви та солодощі.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Фото надане автором.

Ознайомилися з роботою авіадиспетчерів

Нещодавно діти учасників АТО військових частин Львівського гарнізону Національної гвардії України завітали до Львівського регіонального структурного підрозділу Державного підприємства обслуговування повітряного руху України («Укрерорух») та ознайомилися із його роботою. Відвідини відбулися з нагоди святкування Міжнародного дня авіадиспетчера та у рамках соціального проекту «Мій тато захищає Україну». Фахівці тренажерного центру показали юним гостям Музей історії Львівського регіонального структурного підрозділу, експозицію якого наповнювало не одне покоління авіадиспетчерів.

Христина ГОРОБЕЦЬ.
Львівська область.

Шукали жертв через Інтернет

В Одесі, у парку Савицького, на гарячому піймалі розбійну групу, до складу якої входило семеро осіб, зокрема двоє неповнолітніх. Увесь жовтень підозрювані здійснювали тут розбійні напади. Дівчата через соцмережі знайомилися із чоловіками і призначали їм у парку зустрічі у вечірній час. Інші члени групи під погрозами заволодівали їхнім майном (мобільними телефонами, ювелірними прикрасами та грошми). «Працювали» пі-

дозрювані в масках і все, що відбувається, записували на мобільні телефони. Трьом підозрюваним обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, а двом — домашній арешт.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

ЦИФРА

124 млн. грн. становлять борги мешканців Кривого Рогу, що на Дніпропетровщині, перед ДП «Криворізька теплоцентраль». Через це підприємство запустило всього дві з шести котелень, тож опалювальний сезон у значній кількості городян так і не почався.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.

Розтоптали любов

Недовго простояла стега «Я люблю Ніжин», про яку писав «Голос України». Невідомі вандалі її вже звалили. «Я глибоко обурений фактом вандалізму. Невідомі понівечили знак «Я люблю Ніжин», який ми урочисто відкрили тиждень тому. Виявилося, що комусь дуже не подобається знак, біля якого ніжинці освідчувалися рідному місту», — заявив народ-

ний депутат України Олександр Кодол. Він вимагає від правоохоронців знайти зловмисників і притягти до відповідальності. Відповідні депутатські звернення вже направлені до керівництва поліції. Інформація про зруйнування знака викликала хвилю обурення в соцмережах. Є пропозиції відновити стелу і встановити неподалік камеру відеоспостереження.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

Живе пам'ять про великого Учителя

Меморіальну дошку заслуженому працівнику культури України Віктору Чебліну відкрили в Луцьку на фасаді Волинського державного училища культури і мистецтв, директором якого він був в 1962—1983 роках. Того ж дня в приміщенні обласного драмтеатру імені Т. Г. Шевченка відбувся вечір пам'яті видатного діяча культури. Концерт, з яким виступили колишні і теперішні вихованці цього навчального закладу, став прекрасним свідченням того, що праця Учителя не минула даремно. Особливо багато оплесків дісталося колишнім учням Віктора Чебліна — співакам, народним артистам України Зої Комарук і Василю Чепелюку, яких по праву називають золотими голосами краю. Організував захід благодійний фонд «Рідна Волинь».

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

СПОРТ

«Бронзові» шпаги
українок

Фехтування. Таллінн (Естонія). Етап Кубка світу. Збірна України зі шпаги (Олена Кривницька, Ксенія Пантелєєва, Фейбі Бежура та Анфіса Почкалова) виборола бронзові нагороди.

У турі прямого вибування українки стартували під восьмим номером і в 1/8 фіналу здобули першу перемогу над збірною Японії — 45:37. Далі в напруженому протистоянні з німкенями українки вирвали перемогу в додатковий час.

До фіналу наших двічат не пропустили майбутні володарки «золота» таллінського етапу — естонки, які обіграли українко 45:23. А от у поєдинку за «бронзу» з китаянками наші взяли гору — 45:34.

Кличко
не битиметься в грудні

Бокс. Екс-чемпіон світу в суперважкій категорії Володимир Кличко (64-4, 53 КО) не зможе провести запланований на 10 грудня бій.

Український боксер травмувався. Докладні офіційні дані про тип ушкодження поки що відсутні, однак одне з джерел стверджує, що 40-річний Кличко травмував литковий м'яз. Виходить, що раніше запланований на 10 грудня бій не відбудеться.

Тридцять претендентів
на «Золотий м'яч»

Футбол. Опубліковано імена всіх 30 претендентів на «Золотий м'яч» за підсумками 2016 року, повідомляє France Football, який знову самостійно без ФІФА вручатиме цю нагороду.

На звання кращого футболіста претендують: Ліонель Мессі, Неймар, Андреєс Ієस्ता, Луїс Суарес (усі — «Барселона»), Лука Модрич, Пепе, Тоні Кроос, Кріштіану Роналду, Гарет Бейл, Сергіо Рамос (усі — «Реал»), Уго Льоріс («Тоттенгем»), Р'яд Мареє, Джеймі Варді (обидва — «Лестер»), Томас Мюллер, Мануель Нойер, Роберт Левандовський, Артуро Відаль (усі — «Баварія»), Димитрі Пайє («Вест Гем»), Поль Погба, Златан Ібрагімович (обидва — «Манчестер Юнайтед»), Коке, Дієго Годін, Антуан Грізмман (усі — «Атлетіко»), Кевін Де Брейне, Сергіо Агуеро (обидва — «Манчестер Сіті»), Пауло Дібала, Джанлуїджі Буфон, Гонсало Ігуайн (усі — «Ювентус»), П'єр-Емерік Обаме-йянг («Боруссія», Дортмунд), Руй Патрісіу («Спортинг», Лісабон).

3 Теодорчиком
визначилися?

Київське «Динамо» дало добро бельгійському «Андерлехту» на викуп контракту форварда збірної Польщі Лукаша Теодорчика. Про це заявив спортивний директор фламандців Герман ван Голсбек. Бельгійці вирішили активувати опцію придбання нападника після того, як він у 15 матчах за новий клуб забив 10 м'ячів.

«Ми отримали зелене світло від «Динамо». Форвард, який не тільки регулярно забиває, а й прагне допомагати обороні, сьогодні рідкість», — повідомив спортивний директор.

В «Оболоні-Бровар»
зміна наставників

Новим тренером столичного клубу «Оболонь-Бровар» став 38-річний Олег Мазуренко. Йому допомагатиме асистент Олександр Антоненко, котрий працював помічником наставника дубля. В команді залишаються працювати тренер воротарів Володимир Тименко і тренер-консультант Петро Слободян.

Після того як «пивовари» у 15-му турі першості країни в першій лізі поступилися в Краматорську «Авангарду» (1:3), 46-річний Сергій Солдатов (на той момент наставник киян) подав у відставку. Президент клубу Олександр Слободян прийняв її.

Після 15 турів «Оболонь-Бровар» посідає 10-те місце в турнірі, участь у якому беруть 18 клубів. Сьогодні «пивовари» проведуть поєдинок 1/8 Кубка України проти «Миколаєва» на його полі.

Лицарський хрест — звитяжцям усіх часів

У селі Попівка Миргородського району, що на Полтавщині, відкрили пам'ятний хрест «Борцям за волю України» (на знімку).

На урочистостях з цієї нагоди представники місцевої влади, учасники АТО, волонтери, активісти козацького руху, краєзнавці згадували звитяжців усіх часів. Особливо пишаються мешканці вільнолюбного села тим, що воно ніколи не було покріпачене. Козаки тамтешньої сотні входили до складу Миргородського полку, який у часи Гетьманщини був одним із найбоєздатніших підрозділів нашого війська. Пізніше, в добу визвольних змагань початку ХХ століття, тут діяли повстанські загони. Згодом діди і прадіди нинішніх козаків воювали проти фашистів.

А тепер майже три десятки мешканців Попівки стали на захист України від терористів і загарбників на сході нашої держави. Водночас місцева громада, яка допомагає нашим бійцям продуктами харчування та коштами, долучилася й до спорудження пам'ятного хреста. Оразу після відкриття його освятили. Разом вирішили проводити тут патріотичні заходи з дітьми, щоб вони виростали гідними спадкоємцями слави своїх предків.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.
Фото з сайту
Миргородської РДА.

ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Газовий дефіцит виник через... шторм

У курортному Генічеську почалися перебої... з постачанням блакитного палива. Ще влітку на Стрілковському газовому родовищі через надлишок споживання перекрили дві з трьох свердловин, зменшивши подачу газу з 65 до 30 тисяч кубометрів на добу. Та тільки-но прийшли холоди і споживачі масово увімкнули опалювальні котли, газу одразу почало не вистачати. Виникла потреба знову запустити додаткові свердловини на шельфі Азовського моря. Але бригадам, які їх обслуговують, просто не вдалося туди дістатися — високі хвилі перешкоджали причалуванню катерів. Міський голова Генічеська Олександр Тулупов повідомив кореспонденту «Голосу України», що автоматика відключила від газу чотирнадцять житлових багатоповерхівок (понад шістсот споживачів). Нині родини в них обігріваються за рахунок електрокамінів, але це також не па-

нає — можливе перевантаження мереж.

Останні події в Генічеську дуже настрахали власників квартир та будинків, котрі не обладнані твердопаливними котлами. Коли вже перебої із газом почалися до настання морозів, то що буде, коли на Приазов'ї запанує справжня холоднеча, гадають мешканці курортного міста. І владі нічого їм запропонувати, окрім графіка обмеження постачання газу (про його запровадження «Голос України» уже раніше писав). Адже трубопровід для з'єднання локальної газової мережі району із національною газотранспортною системою протягом року так і не збудували. А від нерозпорядливості чиновників потерпають прості люди.

Сергій
ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

«За заслуги
перед Закарпаттям»

Нову відзнаку Закарпатської ОДА — «За заслуги перед Закарпаттям» — затвердив її голова Геннадій Москаль. Почесною нагородою (на знімку) відзначатимуть закарпатців, мешканців інших регіонів України чи громадян зарубіжних країн за значний внесок у розвиток області. Ескіз почесної відзнаки виготовлено з міді і покрито позолотою та нікелем. Це вже втретє за півтора десяти років керівники області відмовляються від старої такої нагороди і засновують нову. Одна з попередніх називалася «За розвиток регіону».

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Фото надане прес-службою ОДА.

Жорстокий напад на члена виконкому міськради

Станіслав Найчук, член виконкому міськради курортного міста Хмільник на Вінниччині, керівник місцевої Самооборони, опинився на лікарняному ліжку після жорстокого побиття невідомими особами. Вісім швів на голові потерпілому наклали у лікарні. Станіслав здогадується, хто замовив бандитів.

Кореспондент «Голосу України» спілкувався з постраждалим телефоном. Станіслав розповів, що у суботу, 22 жовтня, увечері вийшов з офісу і йшов до свого автомобіля. Годинник показував 20.26 (час за-

фіксовано на мобільному телефоні Найчука, перед виходом він телефонував дружині). Офіс Самооборони розташований у центрі міста. Відеокамери, встановлені на будівлі офісу і сусідньому Будинку побуту, зафіксували напад.

— Перед тим до офісу заходив один з членів нашої Самооборони, — розповідає Станіслав. — Повідомив про джип марки «Тойота Прадо», який стоїть неподалік приміщення у такому місці, звідки добре проглядається вхід до офіса. Колега назвав номер авто. Коли я ви-

ходив, машини вже не було. Звернув увагу, що саме в цей час такий само автомобіль наближався до мене. Насторожило, що він їхав на невеликій швидкості і з увімкненими габаритами, а не фарами. Чекав, поки машина проїде. Побачив номер, той само, який називав колега. Біля мене авто не зупинилося, а поїхало далі. Я відчинив дверця свого автомобіля. Однак сісти не встиг, бо відчув, як хтось накинувся ззаду і вдарив по голові металевим предметом. Потім били вже у кілька рук. Чимось залізним. Спочатку я на-

віть відбивався. Одному проти трьох не встояти. Тим паче що кров заливала очі. Почав шосили кричати на допомогу. Після цього бандити швидко побігли до свого автомобіля.

За словами Станіслава, його кривдники під час побиття не промовили жодного слова. Жодних погроз чи натяків на що-небудь не почув.

Як стверджує постраждалий, на нещодавньому засіданні міськвиконкому він оприлюднив факти зловживань в одному із місцевих санаторіїв. Вимагав їх розслідування. Крім

того, Самооборона брала участь в обстоюванні інтересів низки працівників санаторію, звільнених керівництвом закладу. За ініціативи Самооборони прокуратура розслідувала законність приватизації частини оздоровчого закладу.

— Я не нажив у місті ворогів, — каже постраждалий. — Тільки одна особа, на мою думку, може мстити за те, що не мовчу про її неправомірні дії. Це керівник санаторію.

Віктор
СКРИПНИК.

Вінницька
область.

Піротехніки вирушили
на чергову ротацію

Перед каплицею Божої Матері «Неопалима Купина», що на території управління ДСНС України у Тернопільській області, священнослужителі відправили молебень, проводжаючи групу фахівців на чергову ротацію у зону АТО. Священники благословили рятувальників з Тернопільщини, побажали їм щасливої дороги та якнайшвидшого повернення.

Спеціалісти аварійно-рятувального загону спеціального призначення управління ДСНС України у Тернопільській області виконуватимуть піротехнічні роботи на сході України. У зоні АТО вони проведуть гуманітарне розмінування від боєприпасів. До слова, їхнім попередникам-піротехнікам з Тернопільщини, які перебували у службовому відрядженні на сході України 45 діб, за цей час вдалося знешкодити понад півтори тисячі вибухонебезпечних предметів.

Галина МИКОЛИН.

Тернопільська область.

Фото надано автором.

Врятувати якість, врятувати освіту

Уже понад рік тривають баталії з приводу Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти.

Нарешті після довгих дискусій, перемовин з громадськістю і різними відомствами, після численних нарад і круглих столів сьогодні маємо повністю сформований склад Нацагентства. Відповідно до концепції, закладеної в Законі України «Про вищу освіту», в ньому забезпечене представництво різних груп стейкхолдерів вищої освіти. До Нацагентства увійшли представники вищих навчальних закладів різних форм власності, Національної академії наук, галузевих академій наук, роботодавців та студентства. Серед 25 членів НАЗЯВО три академіки та чотири члени-кореспонденти національних академій наук, 15 осіб мають науковий ступінь доктора наук та шість — кандидата наук, дев'ять — почесне звання заслуженого працівника освіти України, заслуженого діяча науки і техніки України чи заслуженого діяча мистецтв України.

Важливий кроком, який дасть змогу запустити роботу організації, стало обрання кандидатів на посаду голови та заступників Нацагентства, яке відбулося 21 жовтня 2016 року в залі засідань Національної академії мистецтв.

У виборах взяли участь 24 з 25 його членів. Серед гостей і запрошених були заступник міністра

освіти і науки Роман Греба, члени Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Олександр Співаковський і Тарас Кремень, директор Американських Рад з міжнародної освіти Ярема Бачинський, громадські експерти. Освітній портал «Педагогічна преса» здійснював відеотрансляцію, що дало можливість всієї зацікавленій громадськості спостерігати онлайн за демократичністю процедури виборів керівництва Національного агентства.

Вибори відбувалися з помітною долею напруження і мали характер справедливої конкурентної боротьби. Бажання змагатися за статус керівника висловили двоє членів агентства — Сергій Храпатий (доктор фізико-математичних наук, співробітник департаменту гуманітарної політики Кабміну) та Руслан Гурак (кандидат юридичних наук, голова Державної інспекції навчальних закла-

дів). Обидва кандидати мають досвід роботи як у вищій освіті, так і у сфері державного управління, обидва обрані на з'їзді представників вищих навчальних закладів державної форми власності.

Це були чесні змагання між авторитетними і потужними лідерами, сили яких приблизно рівні й кожен з яких має своє бачення розвитку системи забезпечення якості вищої освіти. Кожному з них було надано можливість оголосити свою програму, а також відповісти на запитання присутніх.

Результати голосування були і несподіваними, і очікуваними: Р. Гурак отримав 11 голосів підтримки, С. Храпатий — 13. Відтак перемогою Сергія Храпатоного відбулася з незначною перевагою в кількості голосів, що засвідчило чесність і неупередженість виборів.

Члени Нацагентства обрали також чотирьох заступників голови. Із шести номінованих кандидатів найбільше голосів отримали І. Чугунов (доктор економічних наук, Київський національний торговельно-економічний університет, отримав 20 голосів), С. Бабак (доктор технічних наук, Університет новітніх технологій, 20 голосів), В. Хареба (доктор сільськогосподарських наук, Національна академія аграрних наук, 19 голосів), С. Курбатов (доктор філософських наук, Національна академія педагогічних наук, 18 голосів). Всіх обраних поса-

довців Національне агентство рекомендуватиме для затвердження Кабміном.

Слід зазначити, що функції Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти надзвичайно важливі. За законом Нацагентство:

- формує ключові вимоги до системи забезпечення якості вищої освіти, аналізує якість освітньої діяльності вищих навчальних закладів;
- проводить ліцензійну експертизу;
- формує пропозиції щодо переліку спеціальностей вищої освіти;
- формує єдину базу даних спеціалізацій на кожному рівні вищої освіти;
- проводить акредитацію освітніх програм;
- формує критерії оцінки якості освітньої діяльності, у тому числі наукових здобутків, за якими можуть визначатися рейтинги вищих навчальних закладів України;
- акредитує спеціалізовані вчені ради вищих навчальних закладів (наукових установ) і розробляє порядок присудження наукових ступенів;
- акредитує незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Більшість своїх функцій Нацагентство має виконувати у співробітництві з Міністерством освіти і науки України. Проте агентство в жодному разі не є структурним підрозділом, що перебуває у підпорядкуванні МОН чи будь-якого іншого ор-

гану державної влади. За законом воно має бути справді незалежною інституцією, яка забезпечить дієву систему оцінки якості вищої освіти, організації активного міжнародного партнерства, оптимальне використання зарубіжного досвіду у цій сфері.

Саме тому, на мою думку, надзвичайно важливо зберегти незалежність Національного агентства, його самостійність в експертній розробці принципів і підходів до оцінки якості вищої освіти. Лише статус незалежної установи може допомогти йому увійти до Європейської асоціації з забезпечення якості вищої освіти (European Association for Quality Assurance in Higher Education).

Нам необхідно утворити якісно нову інституцію, яка справді сформує свіже бачення розвитку вітчизняної вищої освіти, а не стане реінкарнацією Вищої атестаційної чи Акредитаційної комісії України.

Комітет з питань науки і освіти всіляко підтримує діяльність Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти саме у статусі незалежної, не-заангажованої установи. Завдяки зусиллям комітету у проекті Державного бюджету на 2017 рік для потреб Нацагентства додатково передбачено 4,5 млн. грн. Також провадяться консультації щодо надання цій інституції статусу головного розпорядника бюджетних коштів. Сподіваюсь, що це сприятиме утвердженню

справжньої незалежності новоствореного органу з надзвичайно важливими повноваженнями і місією для розвитку вищої освіти.

На жаль, неспроможність агентства протягом всього цього часу здійснювати свої функції завдала і досі завдає великої шкоди вищим навчальним закладам нашої країни. Тому стратегічно важливим є розуміння високопосадовцями неприпустимості подальших зволікань чи перешкод у роботі НАЗЯВО. Вища освіта гостро потребує якнайшвидшого запуску роботи цієї установи. Від агентства очікують, що воно зміцнить довіру до нашої вищої освіти і дозволить запобігти відтоку людського та інтелектуального капіталу з України. Врятувати якість нашої вищої освіти в буквальному сенсі означає врятувати всю систему української освіти.

Але для того, щоб забезпечити ефективну роботу Нацагентства, необхідно визнати демократичні правила гри і процедури, на основі яких воно сформоване, і відмовитися від спроб піддавати його БУДЬ-ЯКОМУ впливу.

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ,
народний депутат України,
перший заступник голови
Комітету з питань науки
і освіти Верховної Ради,
доктор педагогічних наук,
професор,
член-кореспондент
Національної академії
педагогічних наук України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» щодо використання об'єктів авторського права в пародіях, попурі та карикатурах

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 43, ст. 214; 2003 р., № 35, ст. 271; 2014 р., № 2-3, ст. 41; 2016 р., № 6, ст. 61) такі зміни:

1) статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:
«карикатура - твір образотворчого мистецтва, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору, в тому числі персонажу твору або імені персонажу твору, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних осіб або подій»;
«пародія - твір, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору або його частини, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних подій або осіб»;
«попурі - музичний або інший твір, який є творчим підбором і розташуванням уривків інших правомірно оприлюднених творів або який імітує творчий стиль інших авторів чи виконавців або інших історичних епох»;

2) частину першу статті 21 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:
«9¹) використання правомірно оприлюднених літературних, художніх, музичних та інших творів для створення на їх основі іншого твору в жанрі літературної, музичної або іншої пародії, попурі або карикатури».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 5 жовтня 2016 року.
№ 1651-VIII.

ВРОЖАЙ

Мокрі жнива на Херсонщині

Дощі й тумани відчутно загальмували темпи збирання врожаю сої на Херсонщині. Якщо торік у цей час її вже косили на трьох чвертях площ, то нині — трохи більш як сорок відсотків. На якість бобів така затримка не вплине, кажуть експерти, але втрат однаково не минути.

— Надмірно вологу сою треба сушити. У нас півтисячі гектарів під цю культуру, а своєї сушарки немає. Доведеться везти боби аж у Чаплинський район області, де сушарка працює на газі. Тому виходить, що додаткові транспортні витрати й послуги сушіння підвищать собівартість такої продукції орієнтовно на 20 відсотків, — прогнозує директор агрофірми імені Солонухіна (Нова Каховка) Ігор Давиденко.

Щоб не везти надміру зволожену сою на сушарку, аграрії напередбачили, кинулися її продавати. Надмір пропозицій негайно

посушливій Таврії завжди актуально), залишається тільки мріяти.

Хоча задля об'єктивності треба додати, що з іншими культурами ситуація не багатокраща. Через дощі аграрії також поспішили збирати та здавати «польові» томати, і закупівельники відреагували тим, що «зрізали» оптові ціни до вісімдесяти копійок за кілограм. А саме стільки треба було сплатити сезонним робітникам за збирання цього самого кілограма. Тож «збиткові» поміщики десятками тисяч тонн залишилися гнити на полі — хіба що частину безплатно зібрали волонтери для відправлення в АТО.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Найгарячіше — на околицях Маріуполя

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Що відбувається на фронті, розповів боєць ЗСУ (місце дислокації — маріупольський напрям): «Ситуація складна. Як завжди, обстріли з боку ворога. Ми ж продовжуємо чекати і подекуди оборонятися, коли вже зовсім неможливо терпіти. Досить гаряче було цієї ночі. Орки гатили з кулеметів великого калібру, гранатометів та мінометів. Диверсійна група підійшла впритул до на-

шого укріпайону. Шквальним вогнем вдалося їх відігнати. На щастя, ніхто з наших хлопців не постраждав. Сумна звістка учора надійшла від наших побратимів. Загинув наш друг, позивний «Нож», молодий хлопець. Був надзвичайною і сміливою людиною. Додати більше нічого. Війна триває...»

Неспокоїно й на інших ділянках фронту. Як повідомив керівник Луганської обласної військово-цивільної адміністрації

Юрій Гарбуз, бойовики обстріляли район Станиці Луганської. «Ситуація на лінії розмежування відносно стабілізувалася. Однак, як зазначають військові, у Станиці Луганській під ворожим вогнем опинилися саме ті ділянки, звідки планувалося виведення військ згідно з рамковими угодами Мінських домовленостей. Наші бійці були змушені відкрити вогонь у відповідь зі стрілецької зброї. Один військовий дістав поранення», — зазначив він.

Порушення прав людини на непідконтрольній території фіксуватимуть і розслідуватимуть

У Києві презентували Центр документування Української Гельсінської спілки з прав людини, який фіксуватиме злочини під час збройного конфлікту на тимчасово окупованій території України.

Свою діяльність у цьому напрямі вже здійснюють Служба безпеки, Генеральна прокуратура України й низка центральних органів виконавчої влади. Однак на національному рівні відсутня єдина база даних, яка сприяла б установленню достовірної картини конфлікту. Саме тому було ухвалене рішення створити Центр документування.

«Ми виходимо з того, що в країнах, які були у схожих ситуаціях, держава не завжди встигала фіксувати й розслідувати такі

злочини. Мета цього проекту — зібрати всі факти порушень прав людини, пов'язаних зі збройним конфліктом на сході країни», — каже голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини Олександр Павліченко.

Координатор центру документування Олексій Біда стверджує, що у своїй роботі центр використовує власну мережу приймалень, а також моніторинг ЗМІ й соціальних мереж. Після одержання інформа-

ції співробітники центру вносять її в базу даних.

«На сьогодні у нас уже 1300 одиниць інформації. Ми підготували 5 звітів за результатами польових місій у зону АТО й знайшли докази контролю Росії над територіями «ДНР» і «ЛНР», — каже О. Біда.

За словами організаторів, документальне оформлення порушень прав людини є важливим кроком для здійснення правосуддя в національних і міжнародних інстанціях у майбутньому. Така робота може пролити світло на злочини, які часто залишаються в тіні, і допоможе добитися позитивних результатів.

Марія КОЛЕСНИК.

Правозахисники вимагають не включати Москву в Раду ООН з прав людини

Понад 80 правозахисних та гуманітарних організацій закликали країни-члени ООН не допустити переобрання Росії в Раду ООН з прав людини через ситуацію в Сирії. *Про це повідомляє видання The Independent.* Організації підписали заяву напередодні виборів в Раду, які пройдуть в Генеральній Асамблеї 28 жовтня. За два східноєвропейські місяця змагатимуться Росія, Угорщина та Хорватія. У своєму зверненні правозахисники закликають країни-члени РПЛ «задуматися, чи дозволяє роль РФ в Сирії, яка, зокрема, підтримує і здійснює військові операції, мішенню яких систематично стають мирні жителі і цивільні об'єкти, засідати в головній міжурядовій інстанції ООН, що відповідає за права людини». Також автори документа наголошують, що вето, якими Москва, будучи постійним членом Ради Безпеки ООН, регулярно блокує будь-які резолюції, спрямовані на припинення вогню в Алеппо і авіаудари, яких вона завдає, «несумісні з принципами і цілями РПЛ ООН». «Дії Росії в Сирії є в очевидному контрасті з її риториною прихильністю правам людини», — наголошується у документі.

Президентські вибори у Молдові. Знову на роздоріжжі?

Громадяни сусідньої Молдови, чия Угода про асоціацію з ЄС уже давно і без проблем ратифікували всі країни Євросоюзу, і котрі, на відміну від громадян України та Грузії, вже більше двох років користуються благами безвізового режиму з ЄС, схоже, досі не визначилися, де саме вони бачать майбутнє своєї держави. У Європу чи до Росії, куди рухатиметься країна? Молдова знову на роздоріжжі. 30 жовтня в країні має відбутися перший тур президентських виборів. Після безрезного рішення Конституційного суду (визнати антиконституційними поправки 2000 року, згідно з якими главу державу обирав парламент), це стануть перші прямі вибори президента Молдови з 1996 року.

Згідно з результатами соціологічних опитувань, до другого туру на фінішну пряму можуть вийти кандидати, які мають різне бачення не тільки внутрішніх процесів, а й зовнішніх пріоритетів держави. При цьому соціологи майже одноставно прогнозують перемогу кандидата від проросійської Партії соціалістів Ігоря Додона.

На початку цього року після низки корупційних скандалів у владній верхівці Молдови саме очолювані соціалістами та партією «Наша сила» опозиціонери влаштували потужні акції протесту на вулицях Кишинева. Ще тоді Ігорю Додону закидали, що соціалісти, використавши складну ситуацію в економіці й корупційні скандали, заробили собі політичні бали звичайним популізмом. При цьому експерти натякали, що опозиціонерам активно допомагає Москва.

Днями Ігор Додон по суті підтвердив, що його погляди збігаються з діями Кремля, при-

наймні в частині, яка стосується сусідньої держави, себто України. В ефірі RTR Moldova під час спільної зустрічі із кандидатом у президенти від Демократичної партії Маріаном Лупу він публічно визнав законною анексію Криму. Відповідаючи на запитання ведучого, кому належить Крим, Додон однозначно заявив: «Російській Федерації». «Тобто, у вашому розумінні...», — намагався уточнити ведучий. «Я вже відповів», — цитує Додона «Європейська правда». Але це не єдина «програмна» заява кандидата, якою він демонструє намір налагодити відносини Молдови з Росією. В інтерв'ю газеті «Известия», Ігор Додон пообіцяв розв'язати придністровську проблему вже наступного року, федералізувавши Молдову, а потім запропонувавши Придністров'ю статус суб'єкта федерації.

Очевидно, що реалізація таких намірів потребує волі Москви й Тирасполя. В Тирасполі

вже заявили, що у планах Придністров'я, навпаки, — завершити «цивілізоване розлучення» з Кишиневом. «Переконані, що на цьому етапі переходити до обговорення моделі політичного врегулювання конфлікту щонайменше передчасно, а з огляду на гострий характер нерозв'язаних протиріч, діаметрально протилежних поглядів на майбутнє всього Євразійського простору, безвідповідально і досить небезпечно», — відгукнувся в придністровському зовнішньополітичному відомстві. А у Москві взагалі промовчали...

Ось такий парадокс: намагаючись повернути Молдові відірване з допомогою Росії Придністров'я, Ігор Додон визнав за Москвою право анексувати сусідні території. Натомість його супротивник кандидат в президенти від Демократичної партії Маріан Лупу наголошує, що Молдова не може собі дозволити визнання зміни кордонів.

«Якщо Республіка Молдова буде визнавати зміну кордонів у будь-якому місці світу, то це означає ослаблення власної позиції, і практично, підписання ви-року для державності нашої країни. Ні Крим, ні жодне інше місце в цьому світі — Молдова не може собі дозволити визнання зміни кордонів», — сказав він і ефірі RTR Moldova.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Польські депутати протестують проти арештів Р. Суцєнка та М. Семєни

«Ми, парламентарії Речі Посполитої, протестуємо проти арешту владою Російської Федерації журналістів — кореспондента Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ» у Франції Романа Суцєнка і представника кримської секції Радіо Свобода Миколи Семєни», йдеться у заяві, ухваленій групою депутатів польського Сейму. Польські парламентарії закликають негайно звільнити незаконно затриманих журналістів.

Під заявою, яку ініціював депутат Сейму Марцін Свенціцький, підписалося 15 членів нижньої палати парламенту РП від партії «Громадянська платформа», «Право і Справедливість», «Сучасна» та парламентської групи «Європейські демократи», інформує «Укрінформ».

Біженці підпалили табір на Лєсбосі

Понад сто мігрантів з Афганістану й Бангладеш улаштували заворушення в таборі для біженців «Морія» на грецькому острові Лєсбос. Як повідомляють грецькі ЗМІ, у такий спосіб вони вирішили висловити своє невдоволення поведінкою розглядом їхніх заяв на одержання статусу біженців і оформленням відповідних документів. За їхніми словами, чиновники розглядали за день насилу всього п'ять заяв, і за таких темпів роботи мігранти могли надовго осісти на острові. Мешканці табору спочатку закидали камінням та пляшками контейнери, де розмістили офіси міграційної служби, а потім підпалили їх. Вогонь перекинувся й на житлові контейнери, де почалася паніка. На щастя, чиновники встигли покинути табір до початку пожежі, яка за кілька годин знищила 8 із 12 контейнерів, а також кілька наметів.

Поліцейським удалося втихомирити бунт, але відтепер охорону тут посилять. До речі, як і в інших місцях тимчасового тримання мігрантів у Греції, які дедалі частіше висловлюють і показують своє невдоволення триманням у таборах. У тому ж таборі «Морія» на острові Лєсбос, який розрахований на 3 000 осіб, проживає більш як 6 000. А на інших грецьких островах, що розташовані поблизу від турецьких берегів, уже тривалий час очікують рішення своєї долі ще понад 15 000 мігрантів. Через перенаселеність і бюрократичну тяганину й спалахують бунти, подібні до тих, що сталися на острові Лєсбос.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Небезпечні знахідки біля аеропорту

У понеділок сербська поліція виявила в районі белградського аеропорту імені Ніколи Тєсли 10 ручних гранат і одну протипіхотну міну. Район, де було виявлено небезпечні знахідки, оточили, вибухові засоби нейтралізовані мінерами. Робота аеропорту тривала у звичайному режимі. Поліція не повідомляє подробиць, посилаючись на особливу таємність розслідування.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

У Пакистані сталася кривава атака

Щонайменше 59 осіб загинуло внаслідок нападу групи озброєних людей на поліцейське училище в місті Кветта на заході Пакистану. Поранених більше сотні, багато з них у тяжкому стані, пише ВВС. Усього в гуртожитку могло перебувати до 500 курсантів.

Сталось це у понеділок увечері. За інформацією Reuters, міністр внутрішніх справ провінції Балуджистан Мір Сарфараз Бугті повідомив, що п'ятьох бойовиків напали на гуртожиток у навчальному центрі, коли курсанти відпочивали і спали. Зазначається, що атака була добре спланована: терористи стріляли з п'яти різних точок. Поліція та військові прибули до академії протягом 20 хвилин після нападу і почали операцію, яка тривала майже п'ять годин, повідомляє Міністерство внутрішніх справ. Екстремістське угруповання «Ісламська держава» взяло на себе відповідальність за напад, повідомляє Reuters

Кветта — столиця провінції Балуджистан; у якій фіксується висока активність бойовиків-сепаратистів та ісламістів. У серпні в результаті декількох вибухів в Кветті загинули 88 осіб.

На фото: постраждали отримують допомогу в місті Кветта.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Арсен Аваков вивчає досвід японських колег

Цього тижня в Японії перебуває міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков. Про це повідомив сайт Національної комісії із суспільної безпеки Японії (у віданні якої знаходиться японська поліція). Аваков уже зустрівся з головою комісії — Дзюном Мацумото.

Керівник Національної комісії із суспільної безпеки, повідомляючи на власному сайті про цю зустріч, написав, що український міністр виявив зацікавленість японською системою поліційних відділків (КОВАН) і має намір їх оглянути. «Я зазначив під час нашої зустрічі, — пише Мацумото, — що в основі хорошої політики лежать довірливі стосунки між народом і поліцією, і що японська система поліційних відділків виконує в цьому центральну роль. А ще — важливими є правильна підготовка, освіченість працівників правоохоронних органів, особливо, що стосується побудови довірливих стосунків із суспільством. Тут є важливим не лише підвищен-

ня рівня знань, а й формування характеру».

Окрім того, на зустрічі, за словами Мацумото, йшлося про «посилення міжнародної співпраці щодо протидії транснаціональним злочинам», зокрема тероризму. А в прес-центрі МВС України уточнили, що на зустрічі говорили і про ситуацію на сході України та зростання кількості нелегальної зброї, що вивозиться з АТО.

Арсен Аваков теж прокоментував зустріч з японським колегою у своєму пості на Фейсбуку, зауваживши, що під час зустрічі обговорювалася й співпраця з Японією в царині реформи правоохоронної системи в Україні. Що важливо запозичити в Японії, країни, яку вважають найбільш безпечною країною з точки зору криміногенної ситуації? — запитує він, і відповідає: «Поточний акцент — найсучасніша система центрів управління поліцейськими патрульними та поліцейськими силами — система реагування на звернення людей + технічний моніторинг та організація

системної взаємодії всіх служб від патрульного до криміналіста і поліцейського». А це — система керування рухом у місті, попередження заторів, регулювання потоків машин із врахуванням найновіших технічних засобів та алгоритмів регулювання з пріоритетом громадського транспорту...»

Токіо, «мегаполіс, що в багато разів більший, ніж Київ, зумів налаштувати свої поліцейські сили та міські служби так, щоб було і комфортно, і безпечно». Навіть із пробками під час землетрусів тут справлялися за 40 хвилин. «Це завдання для нас — і без розкачування!», — заявляє міністр. І обіцяє, що така система буде в Україні, «не гірша, ніж в Японії». Якщо допоможуть японські партнери.

Нагадаємо, що Японія уже надала значну допомогу нашій правоохоронній службі. Звідки на наших дорогах сотні однакових красивих і сучасних поліцейських Toyota? Це за Кіотським протоколом наше Міністерство внутрішніх справ одержало 1 568 автомобілів

Земляк подарував військовим спецзасоби

Прилад нічного бачення, біноклі, захисні окуляри та рюкзаки для води — чергову партію нових спецзасобів передав бійцям 128-ї окремої гірсько-піхотної механізованої бригади уродженець Закарпаття, котрий нині живе й працює в США.

Спорядження від імені мецената бійцям вручив голова ОДА Геннадій Москаль (на знімку ліворуч), повідомляє його прес-служба. Керівник області подякував закарпатським військовим за героїзм.

— Будь-яка допомога для військових важлива, — наголосив командир 15-го окремого гірсько-піхотного батальйону

Олександр Паламарчук. — Наші бійці забезпечені подібними спецзасобами. Але зайвого обладнання на полі бою не буває.

Підполковник запевнив, що особисто доставить його закарпатським військовим у зону АТО, оскільки за тиждень повертається на схід. За словами командира, нині підрозділи 128-ї окремої гірсько-піхотної механізованої бригади дислокуються в найгарячіших точках Донеччини: біля сіл Опитне та Піски і в районі шахти «Бутівка».

Василь НИТКА.
Фото прес-служби ОДА.

На Рівненщині висадився волонтерський десант

Учасники волонтерської бойвки педагогічного факультету Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка передали військовослужбовцям Центру дорожнього забезпечення Головного управління оперативного забезпечення Збройних Сил України, що на Рівненщині, продукти харчування та медичні препарати. Це відбулося напередодні від'їзду особового складу Центру в зону АТО.

Волонтерський десант науково-дослідної лабораторії «Креативної педагогіки та зв'язків з громадськістю», студенти та викладачі вишу вже досить давно й активно допомагають особовому складу Центру. А після набрання чинності Указу Президента України №580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016—2020 роки» сторонами навіть було укладено довгострокову угоду про співпрацю. Відтак майбутні педагоги беруть активну участь в організації свят та спільних за-

Волонтерки Ольга Кардаш та Вікторія Медвідь з військовослужбовцями Центру.

ходів у Центрі, а військовослужбовці у виші проводять «Уроки мужності».

Віктор ШУБЕЦ,
офіцер прес-служби Міністерства оборони України в Рівненській області.

Фото автора.

ЕКСПОЗИЦІЯ

Агресора викрила музейна виставка

Справжньою сенсацією стала виставка «АТО. Хроніка війни», яка відкрилася у Херсонському краєзнавчому музеї. На її відкриття зібралася стільки люду, що просторий зал усіх не вмістив, і багатьом довелося чекати своєї черги, аби до нього зайти. Власне, ажіотаж викликала не тільки «жива» експозиція із відтворенням фронтового побуту, нашивками легендарного вже батальйону «Донбас», мінами, гільзами та пластиною бронезжилета, надцербленою кулею.

Більшість з експонатів — подарунки від п'ятох херсонців-учасників АТО з позивними «Ксандор», «Монах», «Фотограф», «Кіт» та «Сибіряк». Найбільшу увагу публіки викликав окремих стенд із речовими доказами агресії Москвичини на сході України, які спільно здобували наші військові та волонтерський батальйон «Херсонська чайка». Про їхню історію розповів присутній на відкритті виставки комбат Ігор Осауленко.

— Вирушаючи з поїздками в АТО, у зворотну дорогу прихо-

плювали гільзи, непотрібне військове начиння тощо. Аби на блокпостах його не вилучали, показували лист з обласного управління культури про те, що веземо не метал на брухт, а експонати до музею, і зазвичай наші машини пропускали, — каже Ігор Осауленко. — Але «найщедрішим» на специфічні знахідки та відкриття, чи то пак викриття, виявилася поїздка до Широкиного під Маріуполем. Тоді наші хлопці саме відбили другу частину населеного пункту. Спішно тікаючи від них,

прихильники «руського мира» покидали все своє начиння. А серед нього виявилися і паспорти громадян РФ, і їх військові квитки, і посвідчення «ДНР». А ще пайки російської армії та кілька потужних гранатометів «Шмель», які перебувають на озброєнні виключно в російській армії — донецькі «шахтарі й трактористи» в магазинах їх купити не можуть. Отже, заряди «Шмелів» українські бійці відправили «гостинцями» у зворотний бік, подарувавши нам один використаний тубус. Так він і опинився в музеї — хіба що із доданою гумористичною наліпкою — написом «Трофей. Віджато» на фоні російського триколора.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото автора.

Командир волонтерського батальйону «Херсонська чайка» Ігор Осауленко із тубусом трофейного російського гранатомета «Шмель».

За кожним поглядом — характер

У Житомирі в Домі української культури до Дня захисника України відкрилася виставка портретів учасників АТО «Людина — Серце України». Художник, учасник бойових дій, волонтер Ігор Сень (на знімку) за підтримки благодійної організації «Серце Полісся» представив три десятки робіт, виконаних у техніці сухого пензля. Зізнався, що вона дуже складна, легко набити помилок.

Художник взявся за написання портретів зовсім недавно — навесні цього року. До того малював пейзажі, а працював скульптором на одному з підприємств у смт Іршанськ Хорошівського (Володарсько-Волинського) району. Портретистом став випадково. Зізнається, що «доволонтерився» до того, що залишився без роботи. А їсти ж хочеться. Почав писати портрети на замовлення. Техніку сухого пензля вибрав, зокрема, й тому, що вона економна. Потім вирішив створити серію зображень тих, з ким познайомився і

потоваришував у зоні АТО. Це бійці та волонтери. Дехто з них взяв участь у відкритті виставки, сфотографувався поряд зі своїм портретом. Люди у військовій формі розповідали, що

Сень — гарний художник, а головне — чудова людина: що доручили чи сам побицяв — обов'язково зробить.

На виставці одразу впадало у вічі, що написані художником

портрети значно краще передають характер людини, ніж її фотознімок. Все просто. Об'єкти камери — холодний і байдужий. А митець усе пропускає через душу.

— Деякі риси облич підсилював, а деякі — пом'якшував. Зображаю людину так, як я її зрозумів і побачив, — пояснив митець. — Найбільше мене вражають очі на цих портретах. За глибокими поглядами криється своя велика історія. Ігорю Сеню вдалося це передати, — поділилася враженнями заступник голови Хорошівської райдержадміністрації Галина Ширченко.

Головна ідея виставки — показати, що найбільша цінність України — це її люди. Наприклад, такі непересічні особистості, як волонтер і парамедик Юлія Шевчук. Перебуваючи у зоні воєнних дій, рятуючи солдатів, дівчина отримала серйозні поранення.

— Вона дуже гарна і героїчна, тому я вирішив написати її портрет, — розповів Ігор Сень.

Як зазначив організатор виставки, директор благодійної організації «Серце Полісся» Михайло Козаков, люди вже надто звикли до новин зі сходу:

— Мета виставки — показати, що це не просто новини, а в першу чергу люди, які воюють, які гинуть, які віддають свої життя за нашу країну. Оскільки найголовніше, що є в нашій країні — це не земля чи природні ресурси, а люди, саме вони визначають, що таке країна. Ми хотіли розповісти про це через виставку.

Найдовше Ігор Сень працював над портретом житомир'янина Вадима Антонова — бійця батальйону «Донбас» на позивний «Самольот», який загинув у серпні 2014-го поблизу Іловайська. Його посмертно нагородили орденом «За мужність».

— Інколи починаю, і йде дуже швидко: чотири-шість годин. А деякі — по тижню сидів. «Самольот» якраз довго малював, — пояснює митець.

Серед портретів — два дитячі. — Це — майбутнє України, — пояснив митець.

Після Житомира виставка експонуватиметься в Одесі та Києві.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

Фото з сайту
<http://www.vgolos.zt.ua>

ПОДРОБИЦІ

До безіменного солдата може повернутися ім'я завдяки значку ГТО

На полі за селом Кривуха Дубенського району Рівненщини представники організації пошуку жертв війни та політичних репресій «Пам'ять» провели розкопки на місці нещодавно знайдених людських кісток. За висновком спеціалістів, це останки бійця-кулеметника, який тримав тут оборону в 1941 році під час запеклої Дубенської битви.

Тоді саме на цьому місці в перші дні війни гітлерівці розбили радянський батальйон. Як згадували очевидці, весь пагорб був вкритий солдатськими тілами. Загиблих після бою заковували переважно там, де вони лежали. Отже, солдат, на-

ймовірніше, саме із цього трагічного списку.

Тепер його можуть ідентифікувати. Але не за останками, а за знайденими речами. Поруч із купою відстріляних гільз знайшли, зокрема, детонатор гранати, ампули зі спиртом та ефіром з індивідуальної аптечки, залишки взуття...

А ще — вцілілий значок «Готов к труду и обороне» I ступеня (на знімку). Один із тих, які до війни вручали фізкультурникам, котрі виконали весь перелік нормативів найвищої категорії. Були такі значки індивідуально-номерними, й на знайденому в Кривусі зберігся викарбуваний номер.

До пошуку імені солдата за цим номером підключилися архівісти, які уже мають досвід таких досліджень.

За прапор присудили десять років Сибіру

У селі Здовбиця Здолбунівського району Рівненщини на фасаді приміщення сільської ради урочисто відкрито пам'ятну дошку, якою увічнено героїчний вчинок земляків у 1948 році. Тоді поблизу приміщення сільської школи було вивішено жовто-блакитний стяг. Більше того, до вершечка стовпа, на якому закріпили прапор, підвели провід, імітуючи замінування. Тому місцева радянська влада довго не наважувалася зняти знамено, аж доки в село не приїхала спеціальна саперна група. А з нею і чималий загін НКВС, який почав розслідування щодо проукраїнської агітації. Через тиждень ватажок енкаведистів доповідав обласному начальству, що в Здовбиці виявлено молодіжну організацію ОУН, і один із її учасників, учень 10-го класу місцевої школи Петро Марчук — саме той, хто вивісив жовто-блакитний прапор. Пізніше Петра Марчука за цей вчинок судили, дали 10 років Сибіру.

А нині ім'я цього відважного патріота-українця постало на меморіальній дошці — в пам'ять про символічну подію в історії села і земляків-героїв, які закладали основу для незалежності України.

Євген ЦИМБАЛЮК, краєзнавець.

Млинів Рівненської області. Фото автора.

Зерна свободи дали добрі сходи

У березні-листопаді 1943 року на території теперішніх Маневицького, Рожницького, Ківерцівського районів Волинської області на площі понад дві тисячі квадратних кілометрів діяла Колківська республіка. Там не було ні німецької, ні радянської влади... Це був острівцею незалежної держави в окупованій Україні. Тут працювали школи, бібліотеки, книгарні, військові курси (вишколи), лазарет, діяла видавнича служба. Невблаганний час мало залишив нам свідків тих подій. Один із них колишній в'язень Норильських таборів, заслужений працівник культури України, почесний громадянин Маневицького району Петро Трифонович Мосійчук, з яким пощастило зустрітися в травні цього року. Ось що він розповів тоді.

— Незважаючи на те, що мені на той час було лише дванадцять років, добре пам'ятаю всі події, пов'язані з

Німцями побачили, що повстанці їх можуть повбивати і вирішили втекти із Колок. А щоб убезпечити себе, взяли

тилеристів, були також вишколи старшин, мінерів, радистів, шоферів, медсестер... Там, де польський костел, кавалерія їхня була. Німці мали хорошу розвідку. Чому вони ціле літо не чіпали повстанців? Знали, що тут їх було багато і по лісах сотні стояли. Спочатку полізли німці з Ківерець, їх за Тростянцем перестріли. Потім полізли німці з Маневич, в Яблунці відбувся великий бій. Біля Яблунки було дві великі могили. В одній багато побитих німців, в іншій — 18 повстанців. А повстанці, це — місцеві молоді хлопці із Ситниці, Бо-

бажано. Як казали тоді: «цю роботу також треба комусь робити».

Між повстанцями була дівчина Валя Апраксина, дочка київського професора. Батько її був репресований і розстріляний в 1937 році. Валу разом із іншою молоддю везли до Німеччини. Повстанці зупинили цей поїзд і випустили бранців. І цю дівчину забрали до себе. Вона була грамотною, працювала у повстанців друкаркою у видавничому відділі в Старосіллі, а жила в Колках. І керівники цієї підпільної організації побачили, що вона розумна, працює в такому солідному закладі, і вирішили її завербувати. Тоді вона йде до керівника СБ і повідомляє, що її вербують. «Іди, - сказав той, — але будь обережною». Так за допомогою цієї Валі Апраксині, її псевдо було Оксана, СБ ліквідувала в Колках ту підпільну організацію, яка за наказом командира партизанського загону спецпризначення «Переможці» Дмитра Медведєва мала захопити і доправити до нього когось із керівників Колківської республіки.

Таким чином, підрозділи УПА добули тут до 2 листопада 1943 року. 2 листопада раненько, пам'ятаю був такий морозний день, летить літак. Розвертається над нашим селом Годомичі, повернув на Колки і розпочалося бомбардування. Німці взнали, що була дана секретна команда, щоб всі повстанські загони йшли на схід. Наступала Червона армія, і вони боялися, щоб їх не затисли з обох сторін. Вважали, що на Рівненщині і Житомирщині буде легше перейти фронт. Повстанці покинули Колки, зали-

лишніх повстанців мені розповідав, що доручили одному з бійців зробити це. Німці вже біля мосту, а вибуху все немає. Каже, дивлюся, а він втік, уже так далеко забіг. Прицілився, вистрілив, той і впав, ногу йому прострелив. Все життя кульгав, але так ніхто йому не згадував, що був повстанцем.

Так німці ввійшли в Колки. Битися їм уже не було з ким. З німцями було дуже багато власовців і поляків. Поляки діяли тоді дуже жорстоко, незважали ні на що. У нас в селі Годомичі 90-річна бабуса сиділа на печі, то розстріляли і спалили в хаті. Лише в Колках було вбито понад 500 чоловік. А найбільше палили 4 листопада, якраз було свято Казанської Божої Матері. Горіли Колки, Годомичі, Четвертня... Так припинила своє існування Колківська республіка. 2 листопада 1943 року стало останнім її днем.

Повстанці самі згодом писали: «Ми були без досвіду і вчилися на своїх помилках». Та й не дивно, адже врешті-решт їм було лише по 22—25 і навіть 19 років.

* * *

Уже 73 роки відділяє нас від тієї буремної пори. В пам'ять про героїчні справи Колківської республіки у містечку встановлено пам'ятник. До цієї справи долучився з своїми синами Петро Трифонович Мосійчук. Щороку в дні державних свят ідуть до нього вдячні воляни, аби віддати шану воїнам Української Повстанської Армії, які, не шкодуючи власного життя, боролися рідну землю. У 2004 році приїжджав поклонитися світлій пам'яті героїв Колківської республіки і Президент України Віктор Ющенко. Поклали квіти до стели і 14 жовтня — в День захисника України і Українського козацтва.

Зерна свободи, зароджені далекого 1943 року на Волинському Поліссі, дали добрі сходи в наш час. Уродженець Колок майор, командир батальйону 51-ї окремої механізованої бригади Леонід Полінкевич (син селищного голови Колок Олександра Полінкевича) загинув в зоні АТО, героїчно обороняють східні рубежі нашої держави й інші вихідці селища.

Спогади Петра Мосійчука, можливо, дещо різняться від інших, більш героїзованих. Але вони правдиво зображають події тих років на Волині. У цьому їх найбільша цінність.

Максим СОЛОНЕНКО, смт Колки. Волинська область. Фото автора.

Петро Мосійчук згадує про події далекого вже 1943 року.

Колківською республікою, — згадує Петро Мосійчук про вже давно минулі роки. — Крім того, зустрічався з людьми, корінними колківчанами, які мені багато про це розповідали. У Караганді, в таборі, в мене був бригадиром Єфимчук, по вуличному його звали «Маюк», такий був героїчний хлопець із Колок. Спочатку, щоб мати зброю, пішов у поліцію. Набив там німцю морду, і всі думали, що його розстріляли. Але він опинився в Деражному в концтаборі. Весною 1943 року вони організували там групу, роззброїли німецький конвой і з гвинтівками та автоматами прийшли в Колки.

Як почалася Колківська республіка? Справа в тому, що потрібно було знайти якесь місце, трохи віддалене від німців. Повстанці вибрали Колки, де не було залізниці, якої завжди трималися гітлерівці. Весною 1943-го оточили містечко своїми сотнями. Підрозділи Української Повстанської Армії стояли біля Тростянця, Годомич, Граддя, Красноволі... В самих Колках був курінь Рубашенка (Степан Коваль, родом був із Івано-Франківської області). У Луцьку тоді організували якусь школу, здається сільськогосподарську, де вони вчилися. І Рубашенко привів їх всіх сюди. До речі, мені навіть довелося з ним зустрітися і розмовляти.

у заручники місцеву молодь, перемішалися з нею і на машинах виїхали звідси на Розничі і Копилля. І хоч у розничівському лісі були повстанці, вони не наважилися стріляти, бо на машинах було дуже багато молоді. Таким чином німці без бою вийшли звідси.

13 травня 1943 року Колки повністю зайняли повстанці. Ось за цим будинком, де ми зараз з вами стоїмо, була цивільна управа. Там містилася служба

рович,... Колки були їхньою столицею. Сюди ніхто не міг сунутися. Для дітей відкрили школу, навіть книжку видали для навчання нову. Де знаходиться лазарет.

Але хочу розповісти про одну сторінку, про яку не знають колківчани, це тільки вчитав із мемуарної літератури тих керівників, які тут були. Повстанці брали до себе оточенців. Тому серед них було багато східняків. І якраз тут у

Пам'ятник героям Колківської республіки в селищі Колки.

порядку, тобто місцева поліція, яку очолював Юрко Шевченко. По цій вулиці були клуб і друкарня. Заплавляв усім цим Клим Савур (Дмитро Клячківський). У селі Старосілля розміщувався великий видавничий відділ.

Тут, де оця школа стоїть, був вишкіл ар-

Колках переважно зі східняків була організована підпільна комуністична організація, яка мала знищити ту республіку. Отам, де була служба порядку, стояв двоповерховий будиночок і в ньому розміщувалася служба безпеки (СБ). Це була страшна структура, туди потрапляти було не-

шивши тут лише маленьку заставу. І коли сюди німці прийшли, оборонятися не було кому. На березі Стиру лежала команда десь із 30—40 чоловік. Вони замінували міст і одному з повстанців доручили підпалити бікфордів шнур, коли вже німці їхатимуть до мосту. Очевидець із ко-

Повстанці самі згодом писали: «Ми були без досвіду і вчилися на своїх помилках»

Дорожня карта партнерства двох регіонів

Для налагодження партнерських зв'язків до Луганської області прибула делегація Рівненської області на чолі з головою ОДА Олексієм Муляренком. Сторони підписали угоду про партнерську співпрацю між Рокитнівською РДА Рівненської області та Новопсковською РДА Луганщини. Вона передбачає об'єднання зусиль для реалізації державної політики у сфері оборони, створення умов, необхідних для розвитку співпраці в усіх сферах та галузях розвитку території. Коментуючи подію, голова Луганської ОДА — керівник об-

ласної військово-цивільної адміністрації Юрій Гарбуз відзначив, що укладено першу угоду про співпрацю між Рівненщиною та Луганщиною, а невдовзі буде підписано ще дві — на рівні районів. Крім того, підписується угода між облдержадміністраціями як дорожня карта партнерства двох регіонів. Символічно, що перша поїздка на Луганщину очільника Рівненської області разом із командою має на меті не тільки розвиток партнерських зв'язків, а й гуманітарну підтримку цивільного населення. Зокрема, жителі Рокитнівського району передали новопсковчанам 20

тонн гуманітарного вантажу. «Ці подарунки для жителів Луганщини збирали наші діти в рамках акції «Не будь байдужим!». Цього року 350 дітей та 20 вчителів з Луганської області відпочили на Рівненщині, і це тільки початок. Сіятимемо на сіння духовності — тільки так ми зможемо відновити нашу країну», — прокоментував Олексій Муляренко. Юрій Гарбуз запропонував рівненському колезі долучитись до проекту обміну досвідом вчителів, який вже успішно реалізується між Луганською, Львівською та Тернопільською областями. Вл. інф.

ТИМ ЧАСОМ

Голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко, котрий з делегацією перебуває на Луганщині, заявив про те, що жителі Рокитнівського району Рівненщини допоможуть відновити старовинну церкву у Новопсковському районі, який понад двісті років. «Це дуже важлива справа. Адже на сході країни дуже мало храмів. А мирні мешканці цього краю дуже потребують духовної підтримки», — сказав він. Олександра ЮРКОВА. Рівненська область.

Міського голову відзначили подякою

Подяку керівника Попаснянської райдержадміністрації Романа Власенка за допомогу регіону міському голові Рівного Володимиру Хомку передав заступник голови Рівненської районної ради Микола Сальчук, який повернувся з міста Попасна Луганської області (на знімку). «Приємно вражений, дякую Миколі Сальчуку та депутату Рівненської міської ради Олександрі Курсику за роботу, яку вони провели на Луганщині, та за подяку, яку привезли. Не маю сумніву, що наша успішна співпраця з цим регіоном продовжуватиметься й надалі», — сказав В. Хомко. Фото Олександра ДЖИГИРЕЯ.

Луганські та львівські педагоги замінять один одного у класах

З місією культурного та педагогічного обміну луганські вчителі вирушили до Львівської та Тернопільської облас-тей. Акція відбувається в

рамках реалізації угоди про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво за Всеукраїнським проектом «Змінимо краї-

ну разом». А ідею обмінятися вчителями сходу та заходу на певний час запропонував голова Луганської облдержадміністрації — керівник об-

ласної військово-цивільної адміністрації Юрій Гарбуз. Його ініціативу підтримала міністр освіти і науки України Лілія Гриневич.

Поїздка дасть змогу 50 представникам педагогічних колективів навчальних закладів Луганщини протягом місяця набути цінний досвід та налагодити дружні відносини із львівськими та тернопільськими колегами. Переважна більшість вчителів, які увійшли до складу делегації, — переможці всеукраїнських, обласних, районних конкурсів, вчителі початкових класів, української мови та літератури, англійської, історії з усіх районів і міст Луганщини. Половина з них перебуватимуть у Львівській області, решта — на Тернопільщині.

Луганські педагоги долучаться до навчального процесу і проводитимуть уроки в закладах освіти двох західних регіонів України. Познайдуться також зі специфікою роботи департаментів, управлінь і відділів освіти та науки, братимуть участь у засіданнях сесій міських та районних рад, де розглядатимуть питання розвитку сучасної освіти. Крім того, під час шкільних канікул для луганських вчителів буде організовано програму з відвідування музеїв, пам'ятних місць. Одночасно на Луганщину прибудуть львівські та тернопільські вчителі, які працюватимуть на сході за ідентичною програмою.

Павло ВОРОНЦОВ. Луганська область. На знімку: педагоги перед поїздкою до Львова. Фото прес-служби ОДА.

ОГОЛОШЕННЯ

19.10.2016 з автомобіля був викрадений ранець з наступними документами: Паспорт громадянина України ЕВ 153289, виданий Добровеличківським РВУМВС України в Кіровоградській обл. Добровеличківський РЩУМВД 30 листопада 2006р., код на Романчука Сергій Олексійовича, водійське посвідчення на Романчука Сергія Олексійовича та техпаспорт на автомобіль, оформлений на ТОВ Альтерпласт .

Втрачений паспорт ВУ 407307 на ім'я Котлова Володимира Вікторовича, виданий Сніжнянським МВ УМВС України в Донецькій області 05.01.2002 року, посвідчення Арбітражного керуючого № 977 від. 23.05.2013 року, вважати недійсними.

Картку водія до цифрового тахографа за номером UAD000002789900 на ім'я Назаренко Сергій Вікторович вважати недійсною.

Оголошення

про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "Київський інсайдерський фонд" (www.kif.in.ua)

Номера лотів:	№№15-23
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів:	Право вимоги за кредитними договорами № 10; 11; 00-039502-04; 00-040207-01; 00036021-05; 00-03865-01; 00-036955-01; 0039687-01; 0039666-01; 00-036545-01.
Місце проведення аукціону:	www.kif.in.ua
Дата проведення аукціону:	24.11.2016 року
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/6948-24112016-8

Оголошення

про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "Українська універсальна біржа "Капітал"

Номер лоту:	№№ 1-34
Коротка назва лоту:	Право вимоги за кредитними договорами фізичних осіб
Місце проведення аукціону:	https://etm-capital.com.ua/
Дата проведення аукціону:	25.11.2016
Час проведення аукціону:	З 11:00 до 15:00 год.
Детальна інформація по лоту	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6933-25112016-2

ОГОЛОШЕННЯ

про проведення відкритих торгів з продажу майна, набутого у власність Національним банком України у рахунок погашення боргу за кредитами, на електронному торговельному майданчику ДП "СЕТАМ"

Національний банку України оголошує відкриті торги з реалізації активів, що буде проводитися на електронному торговому майданчику ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА "СЕТАМ", електронна адреса веб-сайту Організатора: www.setam.net.ua

Продажу підлягає таке майно:

№ лоту	Зміст лоту	Початкова ціна лоту актуальних торгів (без ПДВ), грн.
177158	Нежиле приміщення (цегла) літ.А, вбудоване в жилий будинок, загальною площею 895,5 кв.м (площа наземних поверхів 469,2 кв.м, площа підвальних приміщень 426,3 кв.м) що знаходиться за адресою: Донецька область, м. Краматорськ, вул. Двірцева, буд. 45.	1 568 970,00
177160	Нежитлові будівлі та приміщення загальною площею 3542,6 кв.м, що складаються з: нежитлової будівлі, частини нежитлового приміщення підвалу №7 в літ.«А-3» площею 2948,9 кв.м, нежитлової прибудови літ.«А'-3» площею 593,7 кв.м, що розташовані за адресою: м.Харків, вул.Різдвяна (Енгельса), 6.	8 339 000,00
177161	Нежитлова будівля літ.«А-5» загальною площею 2810,1 кв.м, що розташована за адресою: м.Харків, вул.Клочківська, 3.	20 480 000,00
177162	Нежитлові приміщення підвалу №9, 10, 27, першого поверху № 46, 46-а, 47-50, 50-а, другого поверху №37, 37-а, 37-б, 38-40, 42, 43, 51-53 в нежитловій будівлі літера «А-2» загальною площею 238,4 кв.м, що розташовані за адресою: м.Харків, вул.Богдана Хмельницького, 14/16.	1 757 600,00
177163	Нежитлові будівлі загальною площею 1401,8 кв.м, а саме: літ. «А-1» площею 152,5 кв.м, літ. «Б-1» площею 449,2кв.м, літ. «В-1», «В'-1» площею 351,7 кв.м, літ. «Ж-1» площею 153,8 кв.м, літ. «К-2» площею 294,6 кв.м, що розташовані за адресою: м.Харків, вул.Службова, 107.	1 206 000,00
177164	Вбудоване приміщення загальною площею 95,3 кв.м, що розташоване у жилому будинку за адресою: Кіровоградська область, м.Світловодськ, вул. Ілліча, 1	233 010,00

Дата проведення аукціону: 24.11.2016. Початок торгів: 09:00:00 закінчення торгів - 18:00:00 за Київським часом, якщо остання цінова пропозиція надійшла за 5 хвилин до завершення зазначеного строку, електронні торги автоматично продовжуються на 10 хвилин від часу подачі останньої цінової пропозиції. Загальна тривалість такого продовження не може тривати довше 24:00 год. того ж робочого дня. Місце проведення відкритих торгів (у формі електронних торгів): www.setam.net.ua

Кінцевий термін прийняття заявок на участь в відкритих торгах та сплати гарантійних внесків до 09 год. 00 хв. 23.11.2016. З детальним описом лотів та умовами проведення аукціону можна ознайомитись на веб-сайті Організатора аукціону: <http://setam.net.ua/poryadok-nbu>

Умови проведення електронних торгів:

- Гарантійний внесок - 10% від початкової ціни продажу лота.
- Гарантійні внески для участі у відкритих торгах (аукціоні) вносяться на поточний рахунок ДП "СЕТАМ", код ЄДРПОУ 39958500, п/р 26004301066571 в ПАТ "Державний ощадний банк України", МФО322669.
- Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
- Переможець аукціону повинен протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати підписання протоколу електронних торгів перерахувати остаточну суму, зменшену на розмір сплаченого ним гарантійного внеску, за придбаний лот за вказаними в протоколі реквізитами.
- Вартість майна зазначена без урахування ПДВ. Усі витрати, пов'язані з укладенням та нотаріальним посвідченням договору купівлі-продажу майна несе покупець - переможець електронних торгів. Переможець аукціону відмовляється від будь-яких претензій до продавця після підписання договору купівлі-продажу придбаного активу.
- Крок аукціону 5% від початкової ціни лоту, якщо ціна становить від 1,00 до 10 000,00 грн включно; 3% від початкової ціни лоту, якщо ціна становить від 10 000,01 до 100 000,00 грн включно; 2% від початкової ціни лоту, якщо ціна становить від 100 000,01 до 1 000 000,00 грн включно; 1% від початкової ціни лоту, якщо ціна становить 1 000 000,01 грн та більше;
- За інформацією щодо ознайомлення з активами звертатись до відповідальної особи Якуби Сергія Володимировича за телефонами (044) 521-88-82, (050) 861-03-25, e-mail: Serhii.Yakuba@bank.gov.ua.
- Організатор аукціону: ДП "СЕТАМ" код ЄДРПОУ 39958500, поштова адреса: 01025, м. Київ, вул. Стрілецька, 4-6, тел. 044-331-17-21, працює щоденно крім вихідних та святкових з 09.00 год. до 18.00 год.
- Детальна інформація по лотам розміщена на сайті www.setam.net.ua.

Запрошення до участі у конкурсних торгах

Invitation for Bids

Дата: 03 жовтня 2016
Позика No: 8391-UA та TF017112
ЗУТ No : KRD-IFB-02
Контракт No: KRD-ICB-02
Проектування, постачання та монтаж Дніпровської водоочисної станції

1. Україна отримала позику від Міжнародного Банку реконструкції та розвитку (МБРР) в різній валюті за рахунок коштів Проекту розвитку міської інфраструктури - 2 (РМІ-2). Передбачається, що частина коштів цієї позики буде використана для здійснення правомочних платежів за контрактом для Проектування, постачання та монтажу Дніпровської водоочисної станції.

2. Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград" теперішнім запрошує правомочних учасників торгів представити запечатані конкурсні пропозиції для будівництва та завершення проектування, постачання та монтажу Дніпровської водоочисної станції ("Установки"). Міжнародні конкурсні торги будуть проводитись відповідно до Банківської процедури Одноступеневих конкурсних торгів. Конкурсні торги будуть проводитись згідно з процедурами міжнародних конкурсних торгів, описаних в Посібнику Світового Банку: закупівля товарів, робіт та неконсультаційних послуг позичальниками Світового банку у рамках позик МБРР та кредитів і грантів МАР, від січня 2011 року, переглянутий в липні 2014 року, виправлення ("Посібник по закупівлям"), та є відкритими для всіх правомочних учасників, які визначені в Посібнику по закупівлям. Крім того, буде ласка, зверніться до параграфів 1.6 та 1.7, які визначають політику Світового Банку щодо конфлікту інтересів.

Кваліфікаційні вимоги до Учасників торгів, включаючи учасників спільних підприємств, суб-підрядників та виробників:

Середній річний обіг: Мінімальний середній річний обіг вісім мільйонів доларів США (US\$ 8 000 000) врахований як сукупні гарантійні платежі, отримані для дійсних контрактів або завершених на протязі останніх трьох (3) років до кінцевої дати подання конкурсних пропозицій.

Загальний досвід: Досвід у контрактах з проектування, постачання та монтажу у ролі основного підрядника, учасника СП, суб-підрядника або керуючого підрядника протягом принаймні останніх шести (6) років до кінцевої дати подання конкурсної пропозиції.

Спеціальний досвід: Мінімальна кількість схожих контрактів, зазначених нижче, які повинні бути успішно та по суті завершені у ролі основного підрядника, учасника спільного підприємства, керуючого підрядника чи суб-підрядника між 1м січнем 2010 року та кінцевою датою подання конкурсної пропозиції:

I) Два (2) контракти, кожен з мінімальною вартістю US \$ Шість (6) мільйонів; або II) Один (1) контракт з мінімальною вартістю US \$ Дванадцять (12) мільйонів.

Схожість повинна ґрунтуватися на фізичному розмірі, комплектації, методах/технології чи інших характеристиках, які описані в Розділі VI, Вимоги Замовника. Завершення по суті повинно ґрунтуватися на 80% або більше робіт, завершених за контрактом.

Для контрактів, за якими Учасник торгів брав участь в якості учасника спільного підприємства або суб-підрядника, лише частка Учасника торгів, за вартістю, буде рахуватися такою, що відповідає цій вимозі. У випадку СП, вартість контрактів, завершених його учасниками не повинна об'єднуватися для відповідності вимозі мінімальної вартості одного контракту. Замість цього, кожен контракт виконаний кожним учасником повинен відповідати мінімальній вартості єдиного контракту, що вимагається для єдиного підприємства. Для визначення, чи відповідає СП вимозі загальної кількості контрактів, лише кількість контрактів, завершених усіма учасниками, кожен з вартістю рівною чи більшою ніж мінімальна вартість, яка вимагається мають бути об'єднані.

Фінансові ресурси: Учасник торгів повинен продемонструвати доступ до або наявність фінансових ресурсів: ліквідні активи, невитрачені реальні активи, кредитні лінії та інші фінансові кошти відмінні від будь-яких інших авансових платежів за контрактами для досягнення:

(i) наступної вимоги грошового потоку: один мільйон доларів США (US\$ 1.0 мільйон); та

(ii) загальні вимоги грошових коштів за цим контрактом і його поточних зобов'язань.

Історія невиконання контрактів: Учасник торгів повинен надати повну інформацію про усі існуючі та минулі невиконання контрактів та арбітражі через виконанні контракти або контракти, які в процесі за останні три (3) роки.

Персонал: Учасник торгів повинен продемонструвати, що він матиме штатний персонал для ключових позицій, які відповідають наступним вимогам:

No.	Позиція	Загальний досвід виконання аналогічних робіт (роки)	Досвід виконання аналогічних робіт (роки)
1	Менеджер контракту	15	10
2	Керівник механічно-монтажних робіт	10	6
3	Керівник будівельних робіт	10	6
4	Керівник електричних, установчих та автоматичних робіт	10	6

Обладнання: Учасник торгів повинен продемонструвати, що буде мати доступ до ключового обладнання Підрядника, перерахованого далі:

No.	Тип обладнання та характеристика	Мінімальна кількість, яка вимагається
1	Екскаватор з гумовими шинами, вантажопідйомністю не менше ніж 0,7 м3	2
2	Автокран з вантажопідйомністю не менше 15 т	2
3	Самоскид з вантажопідйомністю не менше ніж 10 т	4
4	Автоматична установка для стикового зварювання поліетиленових труб, Ø 315-450	1
5	Багатоцільова автоматична установка для електромужфотового зварювання поліетиленових труб, Ø 315-450	1
6	Бульдозер 10 т	1

Пільги для вітчизняних товарів та/або підрядників не будуть застосовуватися.

Додаткові деталі надаються в Документації конкурсних торгів.

Пільги для вітчизняних учасників торгів не застосовуються. Додаткова інформація надана в Документації конкурсних торгів.

3. Зацікавлені правомочні учасники торгів можуть отримати додаткову інформацію від Обласного комунального виробничого підприємства "Дніпро-Кіровоград", Роман Кравченко, e-mail: invest@dnipro-kirovograd.com.ua та ознайомитися з документатією конкурсних торгів в офісі протягом робочих годин з 08:00 до 17:00 за місцевим часом за вказаною нижче адресою (1).

4. Повний пакет Документації конкурсних торгів на англійській мові може бути придбаний зацікавленими учасниками торгів після того, як вони направлять письмову заявку за вище вказаною адресою та оплатять невідшкодований комісійний внесок у розмірі UAH 6 500 (шість тисяч п'ятсот українських гривень) або USD \$250 (двісті п'ятдесят доларів США). Оплату слід провести шляхом банківського переказу на вказаний нижче рахунок. Документація буде відправлена авіапоштою при доставці за кордон і звичайною поштою чи кур'єром в разі доставки по території України, або ж документацію можна отримати, звернувшись безпосередньо за нижчевказаною адресою (1).

5. Положення, що містяться в Інструкціях для Учасників торгів та в Загальних умовах Контракту є положеннями Банківської Стандартної документації конкурсних торгів: Закупівля Проектування, постачання та монтажу Установки, переглянута у квітні, 2015 року.

6. Перед конкурсна зустріч буде проводитися в наступному місці, у вказаний час та дату:

Дата: 25 жовтня 2016 рік
Час: 10:00 за місцевим часом
Місце: 1ш поверх, Конференц зал, вул. Заводська, 5-а, Кіровоградська область, Світловодський район, с. Ревівка, 27507, Україна

Відвідування участка, яке проводиться Замовником буде організоване під час передконкурсної конференції.

Беручи до уваги той факт, що будівельний майданчик є об'єктом з обмеженим доступом, Замовник просить всіх потенційних учасників торгів, які хочуть брати участь у перед конкурсній зустрічі повідомити заздалегідь, до 18 жовтня 2016 року, офіційним листом із зазначенням назви представленої компанії, повне найменування представника, національність та його/її посаду в компанії.

7. Конкурсні пропозиції повинні надсилатися за нижче вказаною адресою (1) на або до 14:00 за місцевим часом, 30 листопада 2016 року та повинні супроводжуватися заставним забезпеченням у розмірі сто вісімдесят тисяч доларів США (US\$ 180 000) або його еквівалент у конвертованій валюті. Пропозиції в електронному вигляді не дозволяються. Запізнилі конкурсні пропозиції будуть відхилені.

8. Конкурсні пропозиції будуть розкриті у присутності представників учасників торгів, які виявлять бажання взяти у цьому участь о 14:00 за місцевим часом, 30 листопада 2016 року за адресою (2), яка зазначена нижче.

9. Адреси, що вказані вище:

Адреса (1):
Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"
До уваги: Роман Кравченко, Керівник групи впровадження
Адреса: вулиця Соборна, 19-а
Поверх/Номер кабінету: 3ш поверх, Кабінет групи впровадження, № 319
Місто: Кіровоград
Поштовий індекс: 25009
Країна: Україна
Телефон: +38 (050) 457 02 23;
Номер факсу: +38 0522 33 07 94
Адреса електронної пошти: invest@dnipro-kirovograd.com.ua

Адреса (2):
Обласне комунальне виробниче підприємство "Дніпро-Кіровоград"
Адреса: вулиця Соборна, 19-а
Поверх/Номер кабінету: 2ш поверх, Конференц зал, № 201
Місто: Кіровоград
Поштовий індекс: 25009
Країна: Україна
Банківські реквізити Покупця для оплат в UAH та USD:
Рахунок підприємства в банку для доларів США (US\$): 26002052910295
Номер рахунку для української гривні (UAH): 26009057001180
Назва банку: Приватбанк, Дніпропетровськ, Україна
SWIFT Код: PBANUA2X
MFO: 323583
ЄДРПОУ: 03346822
IBAN Код: UA813235830000026002052910295

Валюта	Банк	SWIFT код	Кореспондентський рахунок банку Покупця
USD	JP Morgan Chase Bank, Нью-Йорк, США	CHASUS33	001-1-000080
USD	Deutsche Bank Trust Company Americas, Нью-Йорк, США	BKTRUS33	04182358

Date: October 03, 2016
Loan No: 8391-UA and TF017112
IFB No: KRD-IFB-02
Contract No: KRD-ICB-02
Design, supply and install of Dniprovsk water treatment plant

1. Ukraine has received a loan from the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) in various currencies towards the cost of Second Urban Infrastructure Project (UIP2). It is intended that part of the proceeds of this loan will be applied to eligible payments under the contract for Design, supply and install of Dniprovsk water treatment plant.

2. Regional Utility Production Company "Dnipro-Kirovohrad" now invites sealed bids from eligible bidders for the construction and completion of design, supply and install of Dniprovsk water treatment plant ("the Facilities"). International competitive bidding will be conducted in accordance with the Bank's Single-Stage Bidding Procedure. Bidding will be conducted through the International Competitive Bidding procedures as specified in the World Bank's Guidelines: Procurement of Goods, Works and Non-Consulting Services under IBRD Loans and IDA Credits& Grants by World Bank Borrowers, dated January 2011 as revised through July 2014 Corrigenda ("Procurement Guidelines"), and is open to all eligible bidders as defined in the Procurement Guidelines. In addition, please refer to paragraphs 1.6 and 1.7 setting forth the World Bank's policy on conflict of interest.

Qualification requirements for Bidders, including members of joint ventures, subcontractors and manufacturers:

Average Annual Turnover: Minimum average annual turnover of eight million US dollars (US\$ 8 000 000) calculated as total certified payments received for contracts in progress or completed, within the last three (3) years prior to the deadline for bid submission.

General Experience: Experience under contracts in the role of contractor, subcontractor, or management contractor for at least the last six (6) years prior to the bid submission deadline.

Specific Experience: A minimum number of similar contracts specified below that have been satisfactorily and substantially completed as a prime contractor, joint venture member, management contractor or sub-contractor between 1st January 2010 and bid submission deadline:

I) Two (2) contracts each of minimum value US \$ Six (6) million; or II) One (1) contract of minimum value US \$ Twelve (12) million.

The similarity shall be based on the physical size, complexity, methods/technology or other characteristics as described in Section VI, Employer's Requirements. Substantial completion shall be based on 80% or more works completed under the contract

For contracts under which the Bidder participated as a joint venture member or sub-contractor, only the Bidder's share, by value, shall be considered to meet this requirement. In the case of JV, the value of contracts completed by its members shall not be aggregated to determine whether the requirement of the minimum value of a single contract has been met. Instead, each contract performed by each member shall satisfy the minimum value of a single contract as required for single entity. In determining whether the JV meets the requirement of total number of contracts, only the number of contracts completed by all members each of value equal or more than the minimum value required shall be aggregated.

Financial resources: The Bidder must demonstrate access to, or availability of, financial resources such as liquid assets, unencumbered real assets, lines of credit, and other financial means, other than any contractual advance payments to meet:

(i) the following cash-flow requirement: one million US dollars (US\$ 1.0 million); and

(ii) the overall cash flow requirements for this contract and its current commitments.

Litigation History: A Bidder shall provide complete information on all the current and past litigations or arbitrations due to the contracts performed or contracts in progress for the last three (3) years.

Personnel: The Bidder must demonstrate that it will have the personnel for the key positions that meet the following requirements:

No.	Position	Total Work Similar Experience (years)	In Similar Works Experience (years)
1	Contract Manager	15	10
2	Mechanical Installation Works Superintendent	10	6
3	Civil Works Superintendent	10	6
4	Electrical, Instrumentation and Automation Works Superintendent	10	6

Equipment: The Bidder must demonstrate that it will have access to the key Contractor's equipment listed hereafter:

No.	Equipment Type and Characteristics	Minimum Number required
1	Rubber-tire excavator with lading capacity not less than 0,7 m3	2
2	Crane truck with lading capacity not less than 15 t	2
3	Dumptruck with lading capacity not less than 10 t	4
4	Automatic plant for butt welding of polyethylene pipes, Ø 315-450	1
5	Multipurpose automatic plant for electrofusion welding of polyethylene pipes, Ø 315-450	1
6	Bulldozer 10 t	1

Margin of preference for domestic goods and/or contractors shall not be applied. Additional details are provided in the Bidding Documents.

A margin of preference shall not be applied. Additional details are provided in the Bidding Documents.

3. Interested eligible bidders may obtain further information from Regional Utility Production Company "Dnipro-Kirovohrad", Roman Kravchenko, e-mail: invest@dnipro-kirovograd.com.ua and inspect the bidding documents at the office of during office hours from 08:00 a.m. to 05:00 p.m. local time at the address (1) given below.

4. A complete set of bidding documents in English language may be purchased by interested bidders on the submission of a written application to the above and upon payment of a non-refundable fee of UAH 6 500 (six thousand five hundred Ukrainian Hryvnia) or USD \$250 (two hundred fifty US dollars). The method of payment will be banking transfer to the account indicated below. The document will be sent by airmail for overseas delivery and surface mail or courier for local inland delivery or can be picked from the address (1) below.

5. The provisions in the Instructions to Bidders and in the General Conditions of Contract are the provisions of the Bank Standard Bidding Documents for Procurement of Plant Design, Supply, and Installation, revised April 2015.

6. The pre-bid meeting will take place at the following date, time and place:

Date: October 25, 2016
Time: 10:00 a.m local time
Place: 1st Floor, Conference Hall, 5-a Zavodska Street Kirovohrad region, Svitlovodsk district, Revivka 27507 Ukraine

A site visit conducted by the Employer will be organized during the Pre-Bid meeting.

Taking into account the fact that the site is the facility with limited access, the Employer kindly requests all the potential bidders who wants to participate in pre-tender meeting to inform in advance, before October 18, 2016, with an official letter specifying the name of the represented company, full name of the representative, nationality and his/her position in the company.

7. Bids must be delivered to the address (1) below on or before 14:00 p.m local time on November 30, 2016 and must be accompanied by a security of one hundred and eighty thousand dollars US (US\$ 180 000) or its equivalent in a convertible currency. Electronic bids are not permitted. Late bids will be rejected.

8. Bids will be opened in the presence of bidders' representatives who choose to attend at 14:00 p.m local time on November 30, 2016 at the address (2), stated below.

9. The addresses referred to above are:

Address (1):
Regional Utility Production Company "Dnipro-Kirovohrad"
Attention: Mr. Roman Kravchenko, Head of Task Team
Street Address: 19-a Soborna Street
Floor/Room number: 3rd Floor, Room of Task Team for Implementation, No.319
City: Kirovohrad
ZIP Code: 25009
Country: Ukraine
Telephone: +38 (050) 457 02 23;
Facsimile number: +38 0522 33 07 94
Electronic mail address: invest@dnipro-kirovograd.com.ua

Address (2):
Regional Utility Production Company "Dnipro-Kirovohrad"
Street Address: 19-a Soborna Street
Floor/Room number: 2nd Floor, Conference Hall, Room No. 201
City: Kirovohrad
ZIP Code: 25009
Country: Ukraine
Banking details of the Purchaser for payments in UAH and USD:
Account No. for dollars (US\$): 26002052910295
Account No. for Ukrainian Hryvnia (UAH): 26009057001180
Name of the Bank: Privatbank, Dnipropetrovsk, Ukraine
SWIFT Code: PBANUA2X
MFO: 323583
EDRPOU: 03346822
IBAN Code: UA813235830000026002052910295

Correspondent Banks (Intermediary)

Currency	Bank	SWIFT code	Correspondent account of the Purchaser's bank
USD	JP Morgan Chase Bank, New York, USA	CHASUS33	001-1-000080
USD	Deutsche Bank Trust Company Americas, New York, USA	BKTRUS33	04182358

Сьогодні в Україні пройдуть дощі, подекуди з мокрим снігом. Вітер змінних напрямків 7—12 м/с. Температура вночі 2—7 тепла, на сході — заморозки до 6 градусів. Вдень 3—8 вище нуля, у південних областях стовпчик термометра підніметься до 9—11 градусів.

НАМ ПИШУТЬ...

Рибальський поєдинок

Влітку цього року в Ірпені відкрився парк дерев'яних скульптур «Покровський». Одна з них відображає незвичайну пригоду. Рибалка щосили намагається витягти спійману рибу. Він відхилився назад, спінінг вигнувся дугою. Але річ у тім, що рибу, яка вже на гачку, схопив веле-

тенський сом. Отакий своєрідний пам'ятник дивовижному рибальському поєдинку.
Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ.
Київська область.

Фото автора.

Упізнай себе в YouTube

Схоже, що проблеми зі сміттям хвилюють не тільки львів'ян. Скажімо, у Млинові на Рівненщині місцева влада тривалий час намагається викоринити стійхійні сміттєзвалища, за підтримки громадських активістів проводить численні акції з прибирання проблемних територій селища, а також займається екологічним вихованням громадян. На жаль, такі заходи поки що не дали бажаних результатів, бо нечепур у райцентрі не поменшало. Може, вплине на них новація, яку запровадила начальник місцевої автостанції Тамара Осипчук.

Річ у тім, що на території автостанції для її працівників, пасажирів, а також орендарів обладали смітник, але його також використовують мешканці навколишніх будинків. Сюди зносять і звозять непотріб ввечері чи вночі, коли фіксувати активність таких хитрунів нікому. Відтак, за ініціативи Тамари Володимирівни на одній із будівель встановили підключену до комп'ютера відеокамеру, яка фіксує периметр навколо огорожі смітника. Начальник автостанції щоранку переглядає «кіно», в якому «знімаються» млинівчани. Причому у тих «фільмах» вказані дата і час появи нічних «акторів», а в «творчій трупі» чимало знайомих облич і силуетів. Крім того, зафіксовано автівки з реєстраційними номерами. У кадрах високої якості з'являються і поважні громадяни, що підвищує інформаційну цінність того «кіна».

Зрозуміло, що пані Тамара мала розмову з героями відеосюжетів, та вони категорично заперечують причетність до «кіноіндустрії». Після консультацій з керівництвом ухвалено рішення поки що не оприлюднювати фотодокази. Якщо відеокамера повторно зафіксує «акторів», то відео завантажуть до YouTube чи на місцевий інформаційний сайт: мовляв, упізнай себе.

Віталій ТАРАСЮК.

Млинів
Рівненської області.

Відновлення популяції буйвола

ЕКОУМОВИ

Німець Мішель Якобі на Закарпатті активно відновлює популяцію карпатського буйвола.

Уродженець міста Кієл, розташованого між Гамбургом і данським кордоном, залишивши заможну Німеччину, опинився у Карпатському краї, де займається розведенням буйволів.

Минулого століття на Мараморшині люди тримали буйволів, як і корів. Вони служили доброю тягловою силою. Від буйволиць отримували здорове, чисте і жирне молоко. Та з колективізацією на початку 1950-х років кількість поголів'я пішла на спад. А через чотири десятиліття в регіоні залишилася майже сотня особин. Довдавши про ці факти, німець Мішель Якобі поставив собі за мету відновити популяцію на Закарпатті.

Чи мав досвід у цій справі? Тільки й того, що здобув фах лісівника-еколога в університеті німецького міста Фрайбург. Молодечий заїпал у пошуку екоумов вісім років тому привів у Нижнє Селище на Хустщині.

Ходив від хати до хати у пошуках буйволів, розпитував старших лю-

дей, які могли б поділитися досвідом утримання. З'явилися однокордонці у кількох благодійних фондах, бо за які кошти купити буйволів?!

Нині згадує: «У 2009 році дізнався, що підприємець із Львівщини скупив 17 буйволів, щоб здати їх на м'ясокомбінат у Самборі. Я сказав собі: жоден буйвол не піде на м'ясо, поки я тут!». І вирушив шукати того чоловіка. Згодом стадо повернулося в Стеблівку Хустського району, де з'явилася перша ферма.

Мішель може годинами розповідати про свою справу — настільки велике задоволення має від щоденної нелегкої праці.

Цьогоріч Мішель уперше вивів стадо для літування на луки. Вибір випав на полонину Пересліп, що на високігорній Рахівщині. 25 буйволів за тиждень здолали шлях від Чумальова до полони.

Переміщення проводилося з метою адаптації карпатських буйволів до високогірних умов у рамках проекту, який спільно реалізу-

ють громадська організація «Збереження агробіорізноманіття Карпатських гір» на чолі із Мішелем Якобі та благодійний фонд «Карпатське агентство регіонального розвитку» на чолі з Василем Хомою. До слова, він і громадський активіст, нині народний депутат України Сергій Кіраль, є авторами проекту, що переріс у фєст «Гуцульська бриндзя» і цього-річ у вересні відбувся уже вшістнадцяте.

Того, що знає про буйволів Мішель, не знайдеш в енциклопедії. «Буйвол — тварина зі своїм характером, — розповідає німець. — До нього з батоєм краще не підходити, не лубить, коли принижують. До вередливої Жанни, наприклад, довго довелось шукати підхід. Тепер вона дає 12 літрів молока на день».

Запропонував мені спробувати квасного (кислого) молока. Воно

такої жирності, що майже не відрізниш від сметани.

Дивно було слухати з вуст німця закарпатську говірку, розуміння тонкощів приготування кляганого (парного) сиру, місцевих страв. Запам'яталося сказане: «Люди мають жити ближче до природи. Це те, що я хотів показати на своєму прикладі».

Михайло ПОПОВИЧ.
Ужгород.

Фото
надане автором.

Тарифи з абсурдом

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Заходжу до магазину, беру буханець свого улюбленого хліба і, як завжди, простягаю касиру п'ять гривень.

— З вас ще дві гривні, — каже касир.

— Як?! Ціну зазначено — п'ять.

— Дві гривні за комісію, — відповідає касир і пояснює: — За те, що ми беремо у вас гроші.

Читач скаже, що це нісенітниця, такого бути просто не може. Зізнаюся, у магазині зі мною такого не траплялося, але от при оплаті інших послуг комісійні за приймання грошей беруть. На першому місці тут сфера мобільного зв'язку. Купую, скажімо, стартовий пакет «МТС», на якому яскраво написано, що хвилина розмови коштує 0,40 грн. Але коли настав час поповнювати рахунок, то з

мене взяли додатково 30% комісії. А полягала ця комісія лише в тому, що в мене прийняли мої крєвні. І нічого більше. Ви-

ходить, тариф уже не 0,40 грн., а 0,52. Такий от нехитрий фокус з відбирання грошей в

абонентів. Додамо: не зароблєних, а простіше кажучи, дармових. Мимоволі напрошується думка: а якщо цю практику переймуть магазини й у касах теж почнуть брати комісійні? Торгівля від цього отримає навар, а покупець... А що з ними ста-

шопрохідці. Пальма першості тут належить нашим транспортникам. Ще з радянських часів у них повелося брати комісійні за попередній продаж квитків на потяги, літаки, автобуси, пароплави. Але це цілковитий абсурд. Вдумайтеся тільки: заздалегідь купуючи квиток, пасажир дає гроші в кредит транспортній компанії, але замість того, щоб одержати за це відсотки у вигляді знижки на ціну, з нас ще й додаткову плату беруть у вигляді комісійних. Посилання на необхідність витрат на організацію й обслуговування попередніх кас непереконливе, оскільки без них довелося б створювати більше кас поточного продажу квитків і мати ті самі витрати. Наш ідіотський — інакше його не назвати — порядок буквально ошелешує іноземців, які звикли в себе на батьківщині до ринкових відносин.

Свої загадки з тарифами і в наших комунальничків. Так, плата за опалення квартир чомусь нараховується з огляду на площу приміщення. Однак навіть школяру з підручника фізики відомо, що обігріваються не квадратні метри, а об'єм приміщення — кубометри. Коли про це запитуєш фахівців, вони тільки знизують плечима: так, мовляв, було завжди, хоча визнають, що це несправедливо, оскільки й мешканці нещасних хрущовок, де стелі ледве сягають 2,5 метра, і ті, хто має шикарні квартири з висотою стель 4 і більше метрів, платять однаково — за квадратні метри. За прибирання сміття плата теж стягується чомусь із квадратного метра житла. А де ви бачили, щоб смітили метри, а не люди?

Мефодій МАРТИНОВ.
Донецька область.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Листи читала Оксана КАЛУГІНА

Над номером працювали: Ліна КУЩ, Алла ДОДАТКО, Наталя ЯРЕМЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси передплата ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць
(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мєга-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 50479

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестєрова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

